

Argenta Spaarbank nv*

Pijler 3-toelichtingen

Kapitaal toereikendheid & risicorapport

2018

Inhoud

1. Inleiding	4
1.1. Profiel Argenta Spaarbank.....	4
1.2. Werkingssfeer.....	5
1.3. Toegepaste benadering en kerncijfers pijler 1.....	6
1.4. Gedetailleerde index met pijler 3 referenties.....	8
2. Risicobeheer	9
3. Eigen vermogen	11
3.1. Boekhoudkundig eigen vermogen en berekening prudentieel eigen vermogen.....	11
3.2. Samenstelling prudentieel eigen vermogen en kapitaalratio's.....	12
3.3. Belangrijkste kenmerken van kapitaalinstrumenten.....	12
4. Kapitaalvereisten	14
4.1. Eigen vermogensvereisten.....	14
4.2. Minimum vermogensvereisten per risicogewogen categorie.....	14
4.3. Kapitaalratio's.....	15
4.4. Risicogewogen posten.....	15
5. Blootstelling aan het tegenpartij kredietrisico	19
5.1. Samenstelling kredietrisico.....	19
5.2. Toelichting bij de Basel exposure categorieën.....	20
5.3. Kredietrisicomatiging.....	20
5.4. Wederpartijrisico.....	24
5.5. Zekerheden.....	24
5.6. Wrong-way risico.....	25
5.7. Vereiste voor het CVA risico.....	25
5.8. Add-ons voor de Belgische hypotheekleningen.....	26
5.9. Afgeleide producten.....	26
6. Gebruik van de standaardbenadering	27
7. Gebruik van de (F)IRB methode	28
7.1. Kredietrisico – (F)IRB-goedkeuring.....	28
7.2. Interne ratingsystemen.....	28
7.3. Opgebouwde modellen.....	31
7.4. Overzicht risicoposities (F)IRB-methode.....	32
8. Kredietrisico aanpassingen	37
8.1. Definitie van de begrippen 'achterstallig' en 'in default'.....	37
8.2. Toelichtingen bij de kredietkwaliteit van de exposures.....	37
9. Bezwaarde en niet bezwaarde activa	39
10. Gebruik ratings van externe kredietbeoordelingsinstellingen (EKBI)	41
11. Blootstelling aan marktrisico	42
12. Operationeel risico en overige risico's	43
13. Blootstelling aan het aandelenrisico	44
14. Blootstelling aan het renterisico	45
15. Blootstellingen met betrekking tot effectiseringsposities	48
15.1. Eigen effectiseringsposities.....	48
15.2. Portefeuille effectiseringsposities.....	50
15.3. Opvolging effectiseringsposities.....	52
16. Beloningsbeleid	54
17. Hefboomfinanciering (leverage)	60
18. Kapitaal en liquiditeit management	61
19. Bijkomende toelichting	65

1. Inleiding

In navolging van de Capital Requirement Regulation (CRR) en Capital Requirement Directive (CRD IV) van de Europese Unie (EU) wordt dit rapport jaarlijks gepubliceerd. Het bevat alle relevante informatie om het risicoprofiel en de kapitaal toereikendheid van Argenta Spaarbank nv te kunnen beoordelen. Het rapport wordt jaarlijks opgemaakt volgens een vastgelegde werkwijze waarbij het document gevalideerd wordt door het management.

Het rapport maakt aspecten inzichtelijk zoals de kapitaalpositie, de omvang en samenstelling van het kapitaal en de verhouding hiervan tot onder meer het krediet-, markt-, afwikkelings- en operationeel risico zoals uitgedrukt in risicogewogen posten.

In het pijler 3 rapport wordt informatie opgenomen over alle in de richtlijnen en uitvoeringsverordeningen opgenomen onderwerpen, voor zover zij van toepassing zijn op Argenta Spaarbank nv:

- Deel acht van CRR (Openbaarmaking door instellingen – beter gekend als pijler 3 toelichtingen, zie paragraaf 1.3 voor gedetailleerde index);
- Openbaarmaking van de hefboomratio (EU nr. 575/2013);
- Openbaarmaking van eigenvermogensvereisten (EU nr. 1423/2013);
- Openbaarmaking van bezwaarde en niet-bezwaarde activa (EBA/RTS/2017/03);
- Openbaarmaking van remuneratiebeleid (EBA/GL/2015/22);
- Openbaarmaking van contracyclische kapitaalbuffer (EU nr. 2015/1555);
- EBA-richtlijnen voor pijler 3 toelichtingen (EBA/GL/2016/11);
- Openbaarmaking van de liquiditeitsdekkingsratio (LCR) (EBA/GL/2017/01);
- Openbaarmaking van overgangsbepalingen om impact van de toepassing van IFRS 9 op het eigen vermogen te beperken (EBA/GL/2018/01).

Argenta Groep heeft besloten om geen gebruik te maken van de overgangsmaatregelen om de impact van de invoering van IFRS 9 op het eigen vermogen te beperken. De volledige impact van IFRS 9 komt bijgevolg tot uiting op de eigen vermogen, kapitaal en hefboomratio's vanaf 1 januari 2018. Voor meer informatie omtrent de implementatie en impact van IFRS 9 verwijzen we naar het IFRS jaarverslag hoofdstuk 2.

Alleen relevante velden en velden met waarden worden getoond in deze toelichtingen, evenals in de tabellen die toegevoegd zijn in bijlage. Rekening houdend met het feit dat de Europese Bankenautoriteit de financiële instellingen aanmoedigt om de tabellen en templates in een bewerkbaar formaat te publiceren, heeft Argenta Groep ervoor geopteerd om de relevante tabellen en templates te publiceren in een aparte Excel-bijlage bij deze pijler 3 toelichtingen.

De informatie in deze pijler 3 toelichtingen en de IFRS jaarverslagen is consistent en er is een gedeeltelijke overlap. Bijgevolg dienen deze toelichtingen te worden gezien in samenhang met onder meer het hoofdstuk “risicobeheer” in de IFRS jaarverslagen.

1.1. Profiel Argenta Spaarbank

Argenta Spaarbank nv, afgekort Aspa (hierna de Vennootschap), is opgericht in België naar Belgisch recht en heeft de rechtsvorm van een naamloze vennootschap die een openbaar beroep op het spaarwezen doet. De Vennootschap werd opgericht voor onbepaalde duur en de statutaire zetel is gelegen in de Belgiëlei 49-53 te 2018 Antwerpen.

De Vennootschap heeft het statuut van een Belgische kredietinstelling. De kernactiviteiten van de Vennootschap bestaan uit het aantrekken van gelden, het aanbieden van woonkredieten aan particulieren en het verlenen van betaalmiddelen.

De Argenta Bank- en Verzekeringsgroep (BVG) is de beleidsholding – gemengde financiële holding – boven de Vennootschap. Hierbij heeft BVG ook een participatie in de verzekeraar Argenta Assuranties.

De Vennootschap en BVg zijn onderworpen aan de CRR en CRD IV wetgeving en de verzekeraar aan de Solvency (II) wetgeving. Omdat deze twee “kapitaal” wetgevingen niet gelijk zijn, wordt er voor de rapportering op geconsolideerd BVg niveau gevraagd om een zogenaamde CRR consolidatie uit te voeren.

Het betreft hier een consolidatie zonder de verzekeraar (dus een consolidatie van de bankpool met hierbij de BVg solo gegevens). Vermits BVg een gemengde financiële holding is zonder andere activiteiten dan een dienstverlening aan de dochterentiteiten is er slechts een klein verschil tussen de eigen vermogensvereiste van de Vennootschap en deze van BVg volgens de CRR scope.

Een belangrijk bijkomend element op BVg CRR scope niveau betreft de toepassing van de Danish Compromise (DC). Het betreft een methodologie die – mits goedkeuring van de toezichthouder – kan toegepast worden door gemengde financiële holdings.

Bij deze methodologie kan de participatiewaarde in de verzekeraars als eigen vermogen worden meegenomen. De opgebouwde reserves en winst van de verzekeraars mogen echter niet worden meegenomen. De participatiewaarde dient hierbij – als bijkomend exposure – gewogen te worden aan 370%.

In deze pijler 3 toelichtingen zullen dan ook toelichtingen inzake BVg conso conform de CRR scope worden opgenomen. Op deze manier wordt het beperkte verschil tussen Aspa conso en de BVg conso CRR scope direct duidelijk.

1.2. Werkingsfeer

Elke financiële instelling die onderworpen is aan het reglement eigen vermogen dient conform het geldende wetgevend kader bepaalde gedefinieerde toelichtingen over haar risico- en eigenvermogenspositie publiek te maken.

In dit document worden de vereiste toelichtingen over de geconsolideerde financiële positie van de Vennootschap openbaar gemaakt. Het document wordt jaarlijks integraal opgenomen op de website van de Argenta Groep (www.argenta.be).

De toelichtingen in dit document hebben betrekking op de Vennootschap en haar dochterondernemingen (hierna samen de Bankpool). De consolidatiekring wordt bepaald volgens de International Financial Reporting Standards (IFRS).

Bij de Vennootschap komen de IFRS consolidatiekring en de CRR consolidatie scope (scope volgens de CRR richtlijnen) met elkaar overeen. Er zijn dus geen verschillen tussen de boekhoudkundige en regulatoire consolidatie scope, bijgevolg is tabel **LI2** niet van toepassing.

Voor een overzicht van de in de consolidatie opgenomen entiteiten, verwijzen we naar tabel **LI3** in bijlage.

De Luxemburgse vennootschap Argenta Asset Management (AAM) legt zich toe op haar activiteiten als fondsenbeheerder en administratief agent van Argenta fondsen. Zij heeft hierbij het statuut van een fondsenbeheerder.

Alhoewel er geen kapitaalband is met de Vennootschap, worden de SPV Green Apple entiteiten geconsolideerd omdat niet alle risico's en opbrengsten van de activa werden overgedragen. De overgedragen leningen komen op deze manier terug op de balans van de Bankpool.

Meer informatie betreffende deze SPV's Green Apple is terug te vinden in hoofdstuk 15. Blootstelling met betrekking tot effectiseringsposities.

Begin oktober 2017 heeft Argenta Spaarbank met succes een effectisering uitgevoerd. Vervolgens heeft Argenta Spaarbank een nieuwe effectisering uitgevoerd in juni 2018.

Op 30 juli 2018 is er een nieuwe entiteit opgericht binnen de Argenta Groep, namelijk Arvestar. Het betreft een joint venture tussen Argenta Asset Management (AAM) en Degroof Petercam Asset Management en heeft het statuut van een fondsenbeheerder.

Er zijn, buiten de wettelijke belemmeringen, geen andere bestaande of verwachte materiële, praktische of juridische belemmeringen die een overdracht van eigen vermogen of terugbetaling van verplichtingen tussen de Vennootschap en haar dochterondernemingen in de weg staan.

De Vennootschap heeft dus geen dochterondernemingen die niet werden opgenomen in de consolidatiekring.

Op het niveau van de overkoepelende BVg CRR scope is BVg de consoliderende vennootschap boven de Bankpool en wordt de deelneming in de verzekeringsentiteit niet mee geconsolideerd maar behouden als participatie.

1.3. Toegepaste benadering en kerncijfers pijler 1

Er bestaan richtlijnen voor de berekening van de pijler 1 kapitaalvereisten die een (krediet)instelling volgens de toezichthouders dient aan te houden voor onder meer het krediet-, markt-, afwikkelings- en operationeel risico. Deze vereisten kunnen hierbij via verschillende benaderingen berekend worden.

De Argenta Groep past de interne rating benadering toe voor de bepaling van de exposures bij het kredietrisico op “retail gedekt door onroerend goed” alsook voor financiële instellingen, ondernemingen en effectiseringsposities. Vanaf 30 juni 2018 wordt de standaardbenadering toegepast op de CBHK portefeuille, die retailkredieten bevat, na goedkeuring van de ECB. Voor alle andere exposures voor het kredietrisico en andere risico's past ze de standaardbenadering toe.

In tabel **KM1**, eveneens opgenomen in bijlage, wordt een overzicht gegeven van de relevante cijfers en ratio's voor de Vennootschap per jaareinde. In het IFRS BVg jaarverslag wordt deze tabel opgenomen voor het geconsolideerd niveau op BVg.

Tabel 1: Relevante cijfers en ratio's

	RAF norm	31/12/2017	31/12/2018
Beschikbaar kapitaal			
1 Tier 1-kernkapitaal (CET1)		1.895.235.880	1.935.219.831
2 Tier 1-kapitaal (T1)		1.895.235.880	1.935.219.831
3 Totaal kapitaal		2.392.184.698	2.433.021.445
Risicogewogen posten			
4 Totale risicogewogen activa (RWA)		7.382.269.776	8.381.681.014
Risicogebaseerde kapitaalratio's als een percentage van RWA			
5 Tier 1-kernkapitaalratio (%)	15%	25,67%	23,09%
6 Tier 1-kapitaalratio (%)		25,67%	23,09%
7 Totale kapitaalratio (%)	17%	32,40%	29,03%
Additionele CET1 buffervereisten als een percentage van RWA			
8 Kapitaalconserveringsbuffer vereiste (2.5% from 2019) (%)		1,25%	1,88%
9 Contracyclische kapitaalbuffervereiste (%)		0,06%	0,04%
10 O-SII (Other Systemically Important Institution) kapitaalbuffervereiste (%)		0,50%	0,75%
11 Total of CET1 specifieke buffervereisten (%) (rij 8 + rij 9 + rij 10)		1,81%	2,66%
12 % CET1 beschikbaar om aan buffers te voldoen na voldaan te hebben aan de minimum kapitaalvereisten (na verrekening basisvereiste van 4,5%)		21,17%	18,59%
Hefboomratio			
13 Maatstaf voor de totale risico blootstelling voor de berekening van de hefboomratio		39.028.136.237	41.118.817.429
14 Hefboomratio (%) (rij 2 / rij 13)	4%	4,90%	4,71%
Liquiditeitsdekkingratio (LCR)			
15 Totaal kwalitatief hoogwaardige liquide activa		4.263.345.504	4.654.335.242
16 Totaal netto kasuitstroom		2.635.902.500	2.732.178.355
17 LCR ratio (%)	125%	161,74%	170,35%
Net Stable Funding Ratio (NSFR)			
18 Totaal beschikbaar stable funding		34.250.051.345	36.093.027.715
19 Totaal vereiste stable funding		23.926.055.763	25.542.778.325
20 NSFR ratio (%)	120%	143,15%	141,30%

De liquiditeitsrisicoappetijt van de Bankpool wordt mede opgevolgd op basis van de hierboven opgenomen LCR en NSFR ratio's. De LCR zet de liquiditeitsbuffer af tegen een gedefinieerd afvloeien van de aangetrokken gelden op 30 dagen. De NSFR plaatst de beschikbare liquiditeit tegenover de vereiste liquiditeit over een horizon van minstens een jaar. Een gedetailleerde beschrijving van het liquiditeitsrisico is terug te vinden in hoofdstuk 18. Kapitaal en liquiditeit management. Tabel **LIQ1** voor de openbaarmaking van de liquiditeitsdekkingsratio is opgenomen in de bijlage.

In bovenstaande tabel werden ook de intern vastgelegde Risk Appetite Framework (RAF) streefnormen opgenomen die het management van de Vennootschap heeft vastgelegd voor de betrokken ratio's.

1.4. Gedetailleerde index met pijler 3 referenties

De pijler 3 toelichtingen zijn beschreven in deel acht van de CRR. De onderstaande tabel geeft een inzicht in de openbaarmakingsvereisten en vermeldt waar de informatie kan worden teruggevonden in de (IFRS) jaarverslagen en/of de pijler 3 toelichtingen.

Tabel 2: Overzicht CRR artikels en locatie in de jaarverslagen

CRR artikel	Pijler 3 openbaarmakingsvereisten	Locatie in de jaarverslagen en/of het pijler 3 rapport
435	Doelstellingen en beleidslijnen inzake risicobeheer	Deel 5. Risk management in de IFRS jaarverslagen.
	Verklaring toereikendheid risicobeheerregelingen	2. Risicobeheer
	Governance bestuursmandaten, loonbeleid e.a. (art. 435 2)	Deel 8. Corporate Governance (Geïntegreerd activiteiten en duurzaamheidsverslag 2018) en hoofdstuk 16 Beloningsbeleid
	435.2 (e) informatiestroom risico's naar de leidinggevende organen	Verwijzing naar het governancememorandum op de website (www.argenta.be – algemeen – over Argenta)
436	Werkings sfeer	1.2. Werkings sfeer
437	Eigen vermogen	3. Eigen vermogen
	437 (c) voorwaarden Tier 2 uitgifte	Verwijzing naar de www.argenta.eu website (onder debt issuance) voor de prospectus van deze uitgifte
	437 (f) kapitaalratio's op basis van de CRR richtlijnen	Alle openbaar gemaakte kapitaal ratio's zijn gebaseerd op de CRR principes.
438	Kapitaalvereisten	4. Kapitaalvereisten en 18. Kapitaalmanagement
439	Blootstellingen met betrekking tot tegenpartijkredietrisico	5. Blootstelling aan het tegenpartij kredietrisico
440	Kapitaalbuffers	4. Kapitaalvereisten en 18. Kapitaalmanagement
441	Indicatoren voor mondiale systeemrelevantie	Niet opgenomen vermits de Argenta Groep niet is aangemerkt als instelling met mondiale systeemrelevantie (zie hoofdstuk 4.1).
442	Kredietrisico-aanpassingen	5.2 Toelichting bij de Basel exposure categorieën en 8. Kredietrisico-aanpassingen
443	Niet-bezwaarde activa	9. Bezwaarde en niet bezwaarde activa
444	Gebruik van EKBI's	10. Gebruik ratings van externe kredietbeoordelingsinstellingen (EKBI)
445	Blootstellingen met betrekking tot het marktrisico	11. Blootstelling aan marktrisico
446	Operationeel risico	Operationeel risico en overige risico's
447	Niet in de handelsportefeuille opgenomen blootstellingen met betrekking tot aandelen	13. Blootstelling aan het aandelenrisico
448	Blootstellingen met betrekking tot het renterisico in verband met niet in de handelsportefeuille opgenomen posities	14. Blootstelling aan het renterisico
449	Blootstellingen met betrekking tot effectiseringsposities	15. Blootstellingen met betrekking tot effectiseringsposities
450	Beloningsbeleid	16. Beloningsbeleid
451	Hefboomfinanciering	17. Hefboomfinanciering (leverage)
452	Gebruik van de IRB benadering voor het kredietrisico	7. Gebruik van de (F)IRB methode
453	Toepassing van kredietrisico mitigatietechnieken	5.3 Kredietrisicomitigatie
454	Gebruik van de geavanceerde meetbenaderingen voor het operationeel risico	12. Operationeel risico
455	Gebruik van Interne modellen voor het marktrisico	11. Blootstelling aan marktrisico

2. Risicobeheer

Professioneel en omvattend risicobeheer is een essentiële voorwaarde voor het realiseren van duurzame winstgevende groei. De Argenta Groep onderkent dat en beschouwt risicobeheer als één van de kernactiviteiten.

Het kader voor risicobeheer wordt voortdurend geactualiseerd en aangepast op basis van nieuwe reglementeringen, dagelijkse ervaringen en wijzigingen in de activiteiten van de Argenta Groep. Het aantonen dat toereikende risicobeheerprocedures aanwezig zijn, is een sleutelvoorwaarde voor het verwerven en behouden van het vertrouwen van alle belanghebbenden: cliënten, beleggers, kantoorhouders, toezichthouders en ratingbureaus, maar ook bestuurders, management en medewerkers.

De strategie en het langetermijnbeleid van alle entiteiten binnen de Argenta Groep worden bepaald door het directiecomité en de raad van bestuur van de moedermaatschappij BVg. De twee voornaamste dochtervennootschappen, de Vennootschap en zusterentiteit Aras, staan in voor het operationele bestuur binnen hun bevoegdheden vastgelegd in het Memorandum of Internal Governance.

De directiecomités van de Vennootschap, Argenta Assuranties en BVg zijn geïntegreerd. Ze hebben een aantal gemeenschappelijke leden namelijk de CEO, de CFO en de CRO. De COO, CCO en de CIDO zijn gemeenschappelijk voor Argenta Spaarbank en Argenta Assuranties, niet voor BVg.

Die eenheid van leiding onderstreept het belang van een commerciële-, risico- en financiële groepsstrategie die naadloos op elkaar zijn afgestemd, met de nadruk op de lange termijnrelatie met zowel cliënten als zelfstandige kantoorhouders.

Om de doeltreffendheid van het toezicht op en de controle van de werkzaamheden, de werking en het risicoprofiel van de Argenta Groep door de raad van bestuur te versterken, zijn er binnen de raad van bestuur vier gespecialiseerde comités opgericht, namelijk:

- Auditcomité (op niveau van Aspa en Aras);
- Risicocomité (op niveau van Aspa en Aras);
- Remuneratiecomité (op niveau van Argenta BVg);
- Benoemingscomité (op niveau van BVg)

De raad van bestuur heeft voor elk comité een charter vastgelegd waarin de rollen en taken, samenstelling en de werking gedetailleerd zijn bepaald en beschreven.

Kort samengevat zijn de verantwoordelijkheden van de gespecialiseerde comités als volgt:

- Auditcomité:
 - Toezicht op het financiële verslaggevingsproces, de interne audit (inclusief de interne controle- en risicobeheersystemen) en de wettelijke controle van de (geconsolideerde) jaarrekeningen (inclusief opvolging van aanbevelingen en vragen ontvangen van de erkend commissaris);
 - Beoordeling en monitoring van de onafhankelijkheid van de commissaris, meer specifiek op de verlening van bijkomende diensten aan Argenta of aan een persoon waarmee zij een nauwe band heeft;
 - Beoordeling en monitoring van de compliance functie.
- Risicocomité:
 - Toezicht op de onafhankelijkheid, professionalisme en ervaring van de medewerkers binnen de risicobeheerfunctie (governance);
 - Toezicht op de identificatie van materiële bedrijfsrisico's en op de adequaatheid van de door de risicobeheerfunctie gebruikte methodes om deze risico's te beperken;
 - Vastleggen van tolerantiegrenzen voor geïdentificeerde bedrijfsrisico's die rekening houden met een aanvaardbaar risiconiveau voor de uitvoering van de activiteiten;
 - Toezicht houden dat de risicobeheersing ook in wijzigende bedrijfsomstandigheden het vereiste tolerantieniveau blijft behalen;
 - Toezicht houden dat de commercialisering en prijszetting van producten die aan klanten worden aangeboden conform is met het opgestelde bedrijfsmodel en de strategie inzake bedrijfsrisico's;

- Bepalen van de aard, omvang, vorm en frequentie van de informatie betreffende de risico's die men wenst te ontvangen;
 - Toezicht houden op de adequaatheid van het beloningssysteem, rekening houdend met de risicobeheersing, eigenvermogensbehoeften, liquiditeitspositie en de waarschijnlijkheid en spreiding in de tijd van de winst.
- Remuneratiecomité en benoemingscomité:
 - Voor de taken en verantwoordelijkheden van beide comités, verwijzen we naar hoofdstuk 16. Beloningsbeleid.

Het Risk Appetite Framework (RAF) is sterk ingebed in de cyclus van het businessplan proces: inkleuren van de risicobereidheidsmatrix, vertaling naar RAF streefnormen, toetsing aan de iteraties van het businessplan en finaal de risico-evaluatie.

Er is een directe band tussen de risico-indicatoren uit het RAF en enerzijds het International Capital Adequacy Assessment Process (ICAAP) en International Liquidity Adequacy Assessment Process (ILAAP) voor de Bankpool en anderzijds de beleidsdocumenten via de verdere vertaling naar operationele risicolimieten.

Dit resulteert in de dagelijkse inbedding van het risicobewustzijn in de eerste lijn en in betere en meer efficiënte risicobeheerprocessen. In 2018 heeft de Argenta Groep verder gebouwd aan zijn voorzichtig en transparant risicobeheer met het vermelde RAF, de beleidslijnen en de procedures.

De wijze waarop de informatie over de risico's wordt gerapporteerd aan de bevoegde leidinggevende organen is uitgebreid beschreven in het Governance Memorandum. De laatste versie van dit document is steeds terug te vinden op de Argenta website (zie www.argenta.be dan onder de hoofding "algemeen" onderaan "over Argenta" aanklikken en dan "Governance memorandum" aanklikken).

Verklaring toereikendheid risicobeheer (conform artikel 435 van de CRR)

In het hoofdstuk risicobeheer (dat terug te vinden is in de IFRS jaarverslagen op de Argenta website www.argenta.be) wordt een gedetailleerde beschrijving gegeven van de risico's bij de Argenta Groep en het risicobeheer (doelstellingen en beleid over de beheersing van de risico's).

Het beleid en de organisatiestructuur van de Vennootschap betreffende dit risicobeheer zijn volgens ons zodanig opgezet dat de gekende risico's op afdoende manier worden gesignaleerd, geanalyseerd, gemeten, opgevolgd en beheerst.

Het risicobeheer van de Vennootschap maakt hierbij onder meer een onderscheid tussen de volgende categorieën van financiële en niet-financiële risico's: het marktrisico, het liquiditeitsrisico, het kredietrisico, het operationeel risico, de overige risico's en op BVg niveau ook de verzekeringstechnische risico's.

Het risicobeheer en de controlesystemen zijn gebaseerd op een risico-identificatieproces (het vermelde RAF) dat gecombineerd wordt met preventie- en controlemaatregelen. Dit zorgt voor een redelijke mate van zekerheid dat de financiële verslaggeving geen onjuistheden van materieel belang bevat en dat de interne risicobeheersings- en controlesystemen goed hebben gewerkt in boekjaar 2018.

Het interne risicobeheer en controlesystemen kunnen echter geen absolute zekerheid bieden. Inherent worden bij het aanvaarden van risico's en het treffen van beheersmaatregelen steeds kosten/baten afwegingen gedaan. Het directiecomité blijft hierbij continu streven naar een verdere verbetering en optimalisatie van het risicobeheer.

De risicofunctie heeft voor het risicocomité van de raad van bestuur een activiteitenverslag en een RAF rapportering opgemaakt. De conclusie van deze documenten was dat het financiële resultaat behaald werd binnen Argenta's gebudgetteerde risico appetijt inzake de financiële risico's van 2018 en binnen de wettelijke vereisten opgelegd aan de risicofunctie. Daarnaast werd er gewezen op de toenemende aandacht voor de niet-financiële risico's met focus op cyber, uitbesteding en compliance risico.

Als gevraagd in artikel 435 van de CRR verklaren wij dat wij ons inziens de nodige risicobeheerregelingen hebben getroffen die passend zijn voor het profiel en de strategie van de Vennootschap.

Namens het directiecomité.

Geert Ameloot (CFO)

Gert Wauters (CRO)

3. Eigen vermogen

3.1. Boekhoudkundig eigen vermogen en berekening prudentieel eigen vermogen

Het eigen vermogen zoals gerapporteerd in het geconsolideerd jaarverslag van de Vennootschap werd bepaald op basis van de IFRS normen. In onderstaande tabel is de aansluiting tussen het boekhoudkundig IFRS eigen vermogen en het prudentieel Tier 1 kernkapitaal terug te vinden.

Tabel 3: Reconciliatie boekhoudkundig eigen vermogen versus Tier 1 eigen vermogen

Bestanddelen	31/12/2017	31/12/2018
Geplaatst kapitaal (gestort kapitaal)	715.947.400	770.019.400
Herwaarderingsreserve voor verkoop beschikbare financiële activa	87.020.883	14.196.228
Herwaardering pensioenregeling	-1.291.058	21.076
Reserves (met inbegrip van ingehouden winsten)	1.041.790.009	1.109.137.174
Baten uit het lopende jaar	138.986.274	113.880.422
Kasstroom afdekking	-10.941.067	-8.150.506
Totaal eigen vermogen toewijsbaar aan de aandeelhouders	1.971.512.441	1.999.103.794
Minderheidsbelangen	43.643	107.148
Totaal eigen vermogen en minderheidsbelang - IFRS Jaarverslag	1.971.556.084	1.999.210.942
Aanpassingen		
(-) Niet in aanmerking komend deel van het tussentijdse of eindejaarsresultaat	0	-16.052.625
In aanmerking komende winsten (baten uit het lopende boekjaar)	138.986.274	113.880.422
Minderheidsbelangen	-43.643	-107.148
Tier 1 kernkapitaal voor toepassing prudentiële filters	1.971.512.441	1.999.103.794
Volgestorte kapitaalinstrumenten	715.947.400	770.019.400
Ingehouden winsten	1.180.776.283	1.223.017.596
Gecumuleerde niet-gerealiseerde resultaten	74.788.758	6.066.798
Tier 1 kernkapitaal voor toepassing prudentiële filters	1.971.512.441	1.999.103.794
Prudentiële filters		
Reserve voor kasstroomafdekkingen	10.941.067	8.150.506
Tegen reële waarde gewaardeerde winsten en verliezen die voortvloeien uit het eigen kredietrisico van de instelling in verband met afgeleide verplichtingen	-6.595.614	-10.820.578
(-) Waardeaanpassingen als geval van de vereisten voor prudente waardering	-6.330.361	-3.894.622
(-) Andere immateriële activa	-41.980.259	-46.776.652
(-) Voor IRB, negatief verschil tussen kredietrisicoaanpassingen en verwachte verliesposten	-14.907.218	-4.116.471
(-) Uitgestelde belastingvorderingen die op toekomstige winstgevendheid berusten exclusief die welke voortvloeien uit tijdelijke verschillen	0	-6.426.145
Tier 1 kernkapitaal voor overgangsmatregelen (fully phased in definition)	1.912.640.056	1.935.219.831
Andere overgangsaanpassingen aan het Tier 1-kernkapitaal	-17.404.177	NVT
Tier 1 kernkapitaal na overgangsmatregelen (transitional definition)	1.895.235.879	1.935.219.831

Er werd geopteerd om de minderheidsbelangen – gezien het niet materieel karakter – op het niveau van de Vennootschap en het BVg niveau niet mee te nemen als prudentieel eigen vermogen.

Toelichting prudentiële filters

De CRR voorziet in een aantal prudentiële filters die leiden tot een aanpassing van het Tier 1-kernkapitaal. De volgende filters zijn van toepassing bij de Vennootschap:

- reserve kasstroomafdekking: de IFRS normen voorzien dat het effectief gedeelte van de verandering in de reële waarde van het afdekkinginstrument van een kasstroomafdekking opgenomen wordt in het eigen vermogen. Per einde 2018 werd op deze manier een bedrag van 8.150.506 euro opgenomen in het eigen vermogen. Conform de CRR mag dit bedrag echter niet opgenomen worden bij het bepalen van het prudentieel eigen vermogen;
- tegen reële waarde gewaardeerde winsten en verliezen die voortvloeien uit het eigen kredietrisico van de instelling in verband met afgeleide verplichtingen: het betreft de aftrek van de positieve impact van het eigen kredietrisico bij de berekening van de marktwaarden van de afgeleide instrumenten en deze bedroeg 10.820.578 euro per einde 2018;
- waarde aanpassingen als gevolg van de vereisten voor prudentiële waardering: het betreft hier een specifieke CRR vereiste in het kader van een voorzichtige waardering van financiële instrumenten die aan marktwaarde gewaardeerd wordt in de IFRS balans (het bedrag van deze waarde aanpassing bedroeg 3.894.622 euro per einde 2018). Deze aanpassing voor de “prudent valuation” wordt berekend op basis van de financiële instrumenten die aan marktwaarden op de balans staan en die een impact kunnen hebben op het resultaat en/of eigen vermogen. Deze aanpassing (van 0,1%) wordt berekend en van het nuttig eigen vermogen afgetrokken;
- andere immateriële activa: de aftrek van de andere immateriële vaste activa bestond vroeger al en in de CRR regelgeving is voorzien dat deze post mag verminderd worden met de uitgestelde belastingverplichtingen. Per einde 2018 bedroeg de netto impact 46.776.652 euro;
- de uitgestelde belastingvorderingen die op toekomstige winstgevendheid berusten (exclusief deze die voortvloeien uit tijdelijke verschillen). Per einde 2018 bedragen deze uitgestelde belastingvorderingen 6.426.145 euro;
- bij IRB toepassing: negatief verschil tussen kredietrisicoaanpassingen en verwachte verliesposten: de verwachte kredietverliezen berekend volgens de door CRR opgelegde principes lagen hoger dan de geboekte waardeverminderingen conform de IFRS normen. Volledig in lijn met de prudentiële richtlijnen heeft de Vennootschap het tekort afgetrokken van het prudentieel Tier 1 kernkapitaal. Per einde 2018 bedroeg het tekort tussen de verwachte verliezen (EL) en de aangelegde waardeverminderingen 4.116.471 euro.

3.2. Samenstelling prudentieel eigen vermogen en kapitaalratio's

De tabel **EU 1423-2013 (ii)**, toegevoegd in bijlage, toont de gedetailleerde samenstelling van het eigen vermogen en de relevante kapitaalratio's.

3.3. Belangrijkste kenmerken van kapitaalinstrumenten

In bijlage worden de belangrijkste kenmerken van de kapitaalinstrumenten die uitgegeven werden door de Vennootschap beschreven. Deze beschrijving werd opgenomen in het standaardformaat van de betrokken tabel (“belangrijkste kenmerken van kapitaalinstrumenten”, zie template **EU 1423-2013 (i)** in bijlage).

Het betreft een verdere toelichting bij de lijnen 1 en 46 “kapitaalinstrumenten en de daaraan gerelateerde agioreserves” uit de tabel EU 1423-2013 (ii) in bijlage.

De Vennootschap heeft altijd een politiek van autofinanciering gevolgd. Om een kapitaalniveau te behouden dat voldoende ruimte laat om te groeien en om de financiële- en operationele risico's te kunnen dragen, beoogt de Vennootschap de mogelijke noden aan kapitaal te kunnen voldoen met (a) gereserveerde winst, (b) kapitaalverhogingen en (c) achtergestelde leningen.

Door de werkwijze van haar dividendpolitiek – met bijvoorbeeld in boekjaar 2018 de uitkering van een tussentijds dividend in het laatste kwartaal van 62.520.750 euro (370 euro per aandeel) waarop een kapitaalverhoging plaatsvond van 54.072.000 euro door de aandeelhouders BVg en Investar – stijgt de waarde van de gewone aandelen stelselmatig.

Op 24 mei 2016 werd een Tier 2 uitgifte gerealiseerd. De nominale waarde van de uitgifte bedroeg 500 miljoen euro (met een looptijd van 10 jaar en een optie tot vervroegde terugbetaling na 5 jaar). De transactie laat Argenta toe om bij te dragen aan de regulatoire bail-in vereisten (MREL) en om de kwaliteit van zijn A- rating bij Standard & Poor's te versterken. Op basis van een SRB-beslissing geldt er een MREL-vereiste van 4,85% ten opzichte van het totaal van de schulden en het eigen vermogen.

Daarenboven verhoogde de uitgifte het verder Argenta's totale kapitaalratio (TCR) en voegde het een nieuwe bron van financiering toe in aanvulling van Argenta's sterke retail financieringsmodel.

De prospectus en "investor presentation" van deze Tier 2 uitgifte zijn terug te vinden op de website www.argenta.eu (onder de hoofding "debt issuance").

4. Kapitaalvereisten

4.1. Eigen vermogensvereisten

Er wordt een minimum solvency ratio gevraagd van 4,5% van het common equity Tier 1 (CET1), 6% voor de totale Tier 1 ratio en 8% voor de totale kapitaalratio (dit zijn de pijler 1 vereisten). Verder werden een aantal bijkomende buffers geïntroduceerd. De CRD IV voorziet drie bijkomende kapitaalbuffers waaronder een kapitaalconserveringsbuffer (capital conservation buffer (CCB)).

Deze buffer kan maximaal 2,50% bedragen. Voor 2018 bedroeg de ingevoerde fasering 1,875% en vanuit het 2018 Supervisory Review and Evaluation Process (SREP) wordt een CCB vereiste van 2,50% opgelegd (die als vereiste geldt vanaf 2019).

De Vennootschap kan ook verplicht worden om een contracyclische kapitaalbuffer aan te leggen wat neerkomt op een aanvullende Tier 1 kernkapitaal vereiste. Deze buffer heeft als doel om de Vennootschap te beschermen tegen risico's die voortvloeien uit de financiële cyclus en kan oplopen tot 2,5%. Deze vereiste trad in werking in 2016. Zowel de Belgische als de Nederlandse toezichthouder hebben het percentage echter vastgelegd op 0% maar deze vereiste wordt driemaandelijks herbekeken. In de tabellen **CCyB1** en **CCyB2** in bijlage wordt de instellingsspecifieke contracyclische kapitaalbuffer verder toegelicht. Op basis van deze tabellen bedraagt de instellingsspecifieke contracyclische kapitaalbuffer 0,04% op 31 december 2018.

De Belgische toezichthouder heeft de Groep Argenta aangewezen als O-SII of 'andere systeemrelevante instelling' waardoor de Vennootschap is onderworpen aan een aanvullend Tier 1 kernkapitaalvereiste (O-SII-buffer) van 0,75%. De invoering van deze buffer verliep gefaseerd over een periode van 1 januari 2016 tot 1 januari 2018. Dit impliceerde dat de Vennootschap in 2017 een extra kapitaalvereiste van 0,50% opgelegd kreeg die in 2018 werd verhoogd met 0,25% tot 0,75%.

Aan de 3 buffers dient voldaan te worden met CET1 kapitaal (de sterkste vorm van kapitaal).

De instellingen van de Argenta Groep zijn niet aangeduid als mondiaal systeemrelevante instellingen (G-SII's). Bijgevolg dient zij geen toelichting te geven over indicatoren voor mondiale systeemrelevantie (CRR artikel 441).

In het kader van het SREP kan de bevoegde toezichthouder verder hogere minimum ratio's vragen (pijler 2 vereisten) omdat bijvoorbeeld niet alle risico's volledig weerspiegeld worden in de pijler 1 berekeningen. Op basis van het SREP proces werd voor 2018 een kapitaalvereiste van 8,875% bekomen. Deze bestond uit een basisvereiste van 4,5%, de CCB van 1,875%, een O-SII-buffer van 0,75% en de P2R (pillar 2 requirement) van 1,75%. Tevens is er een contracyclische kapitaalbuffer van 0,04% van toepassing. Aangezien de Vennootschap geen additioneel Tier 1 (AT1) heeft uitstaan bedraagt de CET 1 vereiste de facto 10,41% (8,91% + 1,5% AT1).

Voor de Total Capital Ratio (TCR) komt dit neer op 12,375% (zijnde 10,375% en 2% Tier 2 vereiste). Door de verdere infasering van de CCB zal deze vereiste in de loop van 2019 11% bedragen en de vereiste inzake TCR zal 13% bedragen.

De Vennootschap voldeed in 2018 met een CET1 (IRB) van 23,09% en een TCR (IRB) van 29,03% ruimschoots aan alle vereisten.

4.2. Minimum vermogensvereisten per risicogewogen categorie

In dit hoofdstuk worden de risicogewogen posten en de kapitaalvereisten van de Vennootschap weergegeven op basis van de in pijler 1 vermelde en van toepassing zijnde risico's zijnde het kredietrisico, het CVA (tegenpartij) risico, het marktrisico en het operationeel risico.

Tabel **OV1**, opgenomen in bijlage, bevat een overzicht van de risicogewogen activa en minimum kapitaalvereisten op het einde van het jaar.

In de voorstellingswijze opgenomen in tabel OV1 werden de effectiseringsposities in het banking book apart voorgesteld (lijn 14) terwijl dit in volgende tabellen geclassificeerd is bij het kredietrisico maar dan uitgesplitst volgens de benadering dat ze verwerkt werden.

De totalen in lijn 29 van tabel OV1 vormen hier dan ook de basis voor de gedetailleerdere toelichtingen.

De stijging in risicogewogen posten is in hoofdzaak het gevolg van (a) de gestegen portefeuille hypothecaire leningen (b) meer beleggingen in obligaties met een hogere weging (c) meer hypothecaire kredietverlening zonder NHG garantie in Nederland en (d) een verhoging van de “add-on” in België voor hypothecaire leningen, inclusief de macro-prudentiële multiplicator van 1,33.

4.3. Kapitaalratio's

Onderstaande tabel geeft de diverse kapitaalratio's weer van de Vennootschap.

Tabel 4: Eigen vermogensvereisten en kapitaalratio's per einde jaar

Bestanddelen	31/12/2017	31/12/2017 fully loaded	31/12/2018
Totaal nuttig eigen vermogen	2.392.184.698	2.408.008.766	2.433.021.445
Totaal CET 1 eigen vermogen	1.895.235.880	1.911.059.948	1.935.219.831
Risicogewogen posten	7.382.269.776	7.382.269.776	8.381.681.014
IRB CET1 kapitaalratio	25,67%	25,89%	23,09%
IRB Tier 1 kapitaalratio	25,67%	25,89%	23,09%
IRB totale kapitaalratio (TCR)	32,40%	32,62%	29,03%

De Tier 1 kernkapitaalratio (CET 1) is intussen de belangrijkste ratio geworden. Bij deze berekening wordt rekening gehouden met het core Tier 1 eigen vermogen in plaats van het totaal eigen vermogen. De RAF streefnorm voor de CET1 ratio IRB bedraagt 15%.

Het totaal gereguleerd nuttig eigen vermogen was per 31 december en gedurende 2018 steeds groter dan de van toepassing zijnde prudentiële en interne vereisten zodat de Vennootschap volledig voldeed aan alle eigen vermogensvereisten.

4.4. Risicogewogen posten

De eigen vermogensvereisten voor kredietrisico worden berekend volgens volgende methode:

$$\text{Gewogen risicovolume (Risk Weighted Assets - RWA)} * 8\%$$

$$\text{waarbij gewogen risicovolume} = (\text{Exposure At Default - EAD}) * \text{wegingpercentages}$$

Zoals terug te vinden in de volgende tabel zijn de totale RWA gestegen van 7.382.269.776 euro per einde 2017 naar 8.381.681.014 euro per einde 2018. De totale eigen vermogensvereiste is hierdoor gestegen van 590.581.582 euro naar 670.534.481 euro.

Tabel 5: Totaal gewogen risicovolume per categorie en eigen vermogensvereiste

	31/12/2017		31/12/2018	
	Basel III RWA	EV vereiste	Basel III RWA	EV vereiste
Kredietrisico – STA				
Centrale overheden of centrale banken	9.529.902	762.392	16.960.517	1.356.841
Regionale en lokale overheden	107.935.740	8.634.859	99.583.158	7.966.653
Publiekrechtelijke entiteiten	37.873.188	3.029.855	97.784.790	7.822.783
Instellingen	34.264.003	2.741.120	11.472.484	917.799
Ondernemingen	48.029.412	3.842.353	192.584.351	15.406.748
Retailcliënteel	88.758.865	7.100.709	126.855.312	10.148.425
Gedekt door onroerend goed	183.289.043	14.663.123	347.824.341	27.825.947
Achterstallige risicoposities	343.152	27.452	17.716.480	1.417.318
Aandelen (participaties)	21.150.802	1.692.064	15.469.378	1.237.550
Overige posten	198.785.199	15.902.816	135.494.164	10.839.533
Effectiseringsposities	33.138.786	2.651.103	42.460.078	3.396.806
Totaal kredietrisico - STA	763.098.093	61.047.847	1.104.205.052	88.336.404
Kredietrisico – IRB				
Instellingen	616.179.029	49.294.322	564.663.196	45.173.056
Ondernemingen - specialised lending	13.643.459	1.091.477	0	0
Ondernemingen – andere	1.141.172.301	91.293.784	1.302.038.165	104.163.053
Gedekte obligaties	28.288.857	2.263.109	0	0
Gedekt door onroerend goed	2.993.861.925	239.508.954	3.396.270.504	271.701.640
Effectiseringsposities	106.696.861	8.535.749	76.576.274	6.126.102
Totaal kredietrisico – IRB	4.899.842.432	391.987.395	5.339.548.139	427.163.851
Totaal kredietrisico	5.662.940.526	453.035.242	6.443.753.191	515.500.255
Add on Belgische hypothecaire leningen	572.297.114	45.783.769	783.658.995	62.692.720
Marktrisico	0	0	0	0
CVA risico	131.256.396	10.500.512	125.458.874	10.036.710
Operationeel risico	1.015.775.740	81.262.059	1.028.809.953	82.304.796
Totaal eigen vermogensvereiste	7.382.269.776	590.581.582	8.381.681.014	670.534.481

Het gewogen risicovolume voor het kredietrisico (exclusief de add-ons) berekend volgens de IRB/STA methode bedroeg 5.662.940.526 euro per 31 december 2017 en is geëvolueerd naar 6.443.753.191 euro per 31 december 2018. Dit resulteerde in een eigen vermogensvereiste van 515.500.255 euro ten opzichte van 453.035.242 euro per 31 december 2017.

De totale vermogensvereiste voor alle risico's (dus inclusief de vereiste voor CVA, 5% add-on op EAD en 33% add-on op RWA voor de Belgische kredieten en de vereiste voor operationeel risico) bedroeg 670.534.481 euro.

Toelichting eigen vermogensvereiste op BVg conso CRR niveau

De beleidsholding BVg dient vanaf 1 januari 2014 prudentieel uitgebreider te rapporteren over haar kapitaal toereikendheid. In het kader van de nieuwe reglementering is er een CRR scope voor BVg conso ontstaan die de Bankpool en de gegevens van BVg solo omvat. Tegelijkertijd kan er op BVg niveau de Danish Compromise (DC) worden toegepast. Bij de DC wordt de participatiewaarde van de verzekeringsdochters van 176 miljoen euro verwerkt als eigen vermogen op BVg conso niveau waarbij dit bedrag dan tegelijkertijd onder de IRB methode gewogen wordt aan 370% als exposure.

Het zeer beperkt verschil in CET 1 ratio tussen de Aspa conso en BVg conso CRR scope is in hoofdzaak het resultaat van de verwerking van de verzekeringsparticipatie in de eigen vermogen berekening.

Tabel 6: Vergelijking eigen vermogensvereiste Aspa en BVg

	Argenta Spaarbank	BVg conso CRR scope Danish Compromise
Core Tier 1 eigen vermogen	1.935.219.831	2.085.768.703
Tier 2 eigen vermogen	497.801.614	229.191.081
Totaal eigen vermogen	2.433.021.445	2.314.959.784
Eigen vermogen vereiste van exposures		
Gewogen volgens de STA methode	88.336.404	88.364.344
Gewogen volgens de IRB methode	427.163.851	427.163.851
IRB participatiewaarde verzekeraar(s)	0	52.227.870
Add-on kredietrisico's	62.692.720	62.692.720
CVA risico	10.036.710	10.036.710
Operationeel risicovereiste	82.304.796	83.419.874
Totaal vereiste volgens IRB/STA	670.534.481	723.905.369
IRB Common Equity Tier 1-ratio (CET-1)	23,09%	23,00%
IRB Tier 1-ratio	23,09%	23,00%
Total capital ratio (TCR)	29,03%	25,54%

Het bedrag van 52.227.870 euro in bovenstaande tabel heeft betrekking op de 370% weging van de participatiewaarde van de verzekeringsdochters en verklaart de stijging van de totale vereiste. Er is immers slechts een beperkte wijziging bij de STA berekening en bij het operationeel risicovereiste.

Het CET1 nuttig eigen vermogen op BVg conso CRR niveau is hoger dan dit op Aspa niveau. De (CE)T1-ratio's op BVg CRR scope en Aspa niveau zijn quasi gelijk.

De Common Equity Tier 1 ratio van BVg volgens de IRB/STA methode bedraagt 23,00%.

Aangezien er op BVg niveau voor de Tier 2 uitgifte met "minderheidsbelangen" dient gerekend te worden inzake de gelijkshakeling van het eigen vermogen, is de TCR BVg ratio lager dan deze van de Vennootschap.

Dezelfde kapitaalvereisten zijn van toepassing voor het BVg CRR scope niveau als deze voor de Vennootschap, zodat ook hier ruimschoots aan alle vereisten werd voldaan.

Overzicht eigen vermogensvereiste op Aspa en BVg conso CRR niveau

In onderstaande tabel zijn de TCR, CET1 ratio en leverage ratio van zowel Argenta Spaarbank als BVg (CRR scope) terug te vinden.

De IRB CET1 van 23,09% van Argenta Spaarbank (conso) en 23,00% van BVg conso zijn hierbij de ratio's waarmee vergelijkingen met andere financiële instellingen worden gedaan.

Tabel 7: Overzicht van de ratio's van Aspa en BVg

	Total Capital Ratio	CET1 ratio	Hefboomratio
Aspa (IRB)	29,03%	23,09%	4,71%
BVg (IRB)	25,54%	23,00%	5,04%

In hoofdstuk 17 van deze pijler 3 toelichtingen is meer duiding terug te vinden bij de berekening van de leverage ratio.

5. Blootstelling aan het tegenpartij kredietrisico

5.1. Samenstelling kredietrisico

De totale blootstelling aan kredietrisico (total exposure) bestaat uit de boekwaarden van financiële activa (grootste deel van de activazijde – binnenbalans minus mogelijke passiefposten), de berekende exposure van afgeleide financiële instrumenten en specifieke buiten balansposten (waaronder financiële garanties en kredietverbintenissen) zoals beschreven in de wetgevingen van het eigen vermogen (Basel).

De tabel **LI1**, toegevoegd in bijlage, geeft de samenstelling van de blootstelling aan kredietrisico. Het betreft een vergelijking tussen de gegevens van de financiële verslaggeving (kolom IFRS jaarrekening) en de exposures bij de eigen vermogen berekening. In totaliteit is er 39,26 miljard euro terug te vinden als binnenbalans exposure in de betrokken tabel.

Voor de derivaten was er een exposure van 279.761.920 euro. Er was een exposure van 83.739.825 euro positieve marktwaarde op de actiefzijde van de balans (swaps, swaptions en caps) en een add-on op de nominale bedragen van 196.022.095 euro.

In de IFRS jaarrekening van de Vennootschap zijn de nominale bedragen en andere toelichtingen over de afgeleide instrumenten terug te vinden. Deze risicopositie waarde werd berekend conform de potentiële vervangingskost gebaseerd op de waardering tegen marktwaarde.

Er wordt geen netting toegepast bij de berekening van de eigen vermogensvereiste van de afgeleide instrumenten maar er wordt wel rekening gehouden met de ontvangen zekerheden.

In de posten buiten balans worden onder andere gegeven garanties – borgtochten, kredietverbintenissen en het onbenutte gedeelte van toegestane kredietlijnen opgenomen. De CRR maakt gebruik van omrekeningsfactoren (Credit Conversion Factors (CCF)) om de vermogensvereiste voor het kredietrisico vast te leggen.

Deze omrekeningsfactor bedraagt 50% of 100% voor de garanties (afhankelijk van het type van garantie). Hierdoor wordt de risicopositie verminderd tegenover dezelfde risicopositie die op de balans staat. Kredietverbintenissen en het onbenutte gedeelte van toegestane kredietlijnen zijn de nog niet gebruikte delen van kredieten. De omrekeningsfactor kan 0%, 20%, 50%, 75% of 100% bedragen (onder andere afhankelijk van benaderingsmethode en producttype).

Tabel 8: Samenstelling buitenbalans posten per einde jaar

Betrokken COREP tabellen	CCF percentages	Exposure 31/12/2017	Exposure 31/12/2018
Tabel C.07 (STD)	0%	659.765.651	636.515.402
	20%	428.742.172	377.524.556
	50%	3.936.444	5.154.898
	100%	615.015.187	782.487.435
	Totaal STD benadering	1.707.459.454	1.801.682.291
Tabel C.08 (IRB)	100%	516.999.217	495.244.747
	Totaal	2.224.458.672	2.296.927.037
Totaal gewogen risicovolume		159.134.465	243.225.518

De “unconditionally cancellable credit card commitments” – die 659.765.561 euro bedragen per 31/12/2017 en 636.515.402 euro per 31/12/2018 – zijn opgenomen in de totale exposure maar worden aan 0% gewogen voor het kredietrisico.

5.2. Toelichting bij de Basel exposure categorieën

In sommige standaard voorziene templates worden de effectiseringsposities apart opgenomen. In het hoofdstuk van het kredietrisico worden de effectiseringsposities echter meegenomen gezien zij in de prudentiële rapportering ook zo worden verwerkt. In tabel **CRB-B**, toegevoegd in bijlage, wordt een overzicht gegeven van exposures volgens de classificatie naar tegenpartijen en naargelang het binnenbalans posten, buitenbalans posten of derivaten betreft.

De door de onroerend goed gedekte posities worden in hoofdzaak verwerkt volgens de IRB benadering, een beperkte positie (waaronder bepaalde buitenbalans posten en de CBHK portefeuille) wordt nog verwerkt volgens de STA benadering.

In onderstaande tabel wordt een apart globaal geografisch overzicht gegeven voor de Basel categorie “door onroerend goed gedekte posities” (totalen van de STA en IRB berekeningen samen). De belangrijkste geografische landen waar de Vennootschap hierbij actief is zijn België en Nederland.

Tabel 9: Geografische verdeling van de “door onroerend goed gedekte posities”

Land	31/12/2017	31/12/2018
BE	12.121.007.303	13.124.336.317
NL	16.335.134.897	17.246.551.271
Overige	33.286.229	35.245.936
	28.489.428.429	30.406.133.524

Het totaal van 30.406.133.524 euro is de sommatie van het totaal in lijn 6 van bijgevoegde tabel CRB-B (totale exposure per 31/12/2018 van 28.754.063.728 euro) en het totaal in lijn 26 van deze tabel (totale exposure per 31/12/2018 van 1.652.069.796 euro).

Bovenstaande tabel is opgesteld op basis van de geografische locatie van de kredietnemer waardoor er een post “overige” bestaat voor de kredietnemers die hun domicilie gewijzigd hebben naar “buiten België en Nederland”.

Naast de particuliere kredietverlening in zowel België en Nederland is er in België ook een belangrijke risicopositie op de Belgische overheid. De geografische indeling van de beleggingsportefeuille die ook verwerkt is in bijgevoegde tabel **CRB-C** is gebaseerd op het land van de uitgever.

De indeling naar significante tegenpartijen is verwerkt in tabel CRB-C vermits de COREP categorieën de belangrijkste tegenpartijen vermelden en er bij de categorie “retail gedekt door onroerend goed” – conform de missie van de Vennootschap – bijna uitsluitend een kredietverlening aan gezinnen en particulieren is.

In de IFRS jaarrekening – die op de website van de Vennootschap staat – zijn de resterende looptijden per IFRS categorie weergegeven. Tabel **CRB-E**, opgenomen in bijlage, geeft een indicatie van de looptijd van de blootstellingen binnen de Basel categorieën.

5.3. Kredietrisicomatiging

Kredietrisicomatiging (Credit Risk Mitigation) is een door een instelling gehanteerde techniek ter beperking van het kredietrisico dat verbonden is aan een of meer risicoposities die de instelling heeft.

De belangrijkste garantie bij de hypothecaire leningen die toegestaan worden door de Vennootschap is het pand waarvoor de leningen gegeven worden en waarop een hypothecaire inschrijving kan worden genomen. Voor hypothecaire leningen in België kan er ook een combinatie van hypothecaire inschrijving en volmacht genomen worden. Het gebruik van hypothecaire mandaten is echter niet mogelijk voor leningen die zijn toegestaan in Nederland. Bij de beoordeling van een krediet wordt dan ook steeds de pandwaarde mee in rekening genomen, hiervoor dient een waardebeoordeling uitgevoerd te worden bij het vestigen van de hypothecaire inschrijving/volmacht.

Voor deze waardebepaling van onroerende zekerheden wordt er enerzijds gebruik gemaakt van schattingsverslag van een onafhankelijke, externe expert. Dit schattingsverslag mag echter niet ouder dan één jaar zijn.

Anderszijds is er ook de mogelijkheid om gebruik te maken van notariële verkoopaktes en compromissen. Zodra de waarde van het onroerend goed gekend is, wordt het onroerend goed jaarlijks onderworpen aan een herwaardering op basis van statistieken en evoluties op de vastgoedmarkt.

De evolutie van de vastgoedprijzen heeft een invloed op de kredietverlening aan particulieren en beïnvloedt door het in onderpand geven van het vastgoed mee het kredietrisico. De Vennootschap heeft hierbij een concentratie in kredietverlening aan particulieren in België en Nederland, meer bepaald bij de hypothecaire leningen voor particulieren. Dit maakt de Vennootschap afhankelijk van de ontwikkelingen in de huizenmarkt.

In de IFRS waarderingsregels en in hoofdstuk 5 van het IFRS jaarverslag van Argenta Spaarbank wordt een bijkomende toelichting gegeven bij de pandwaarden.

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de risicoposities voor en na de bewegingen ten gevolge van de niet-volgestorte en volgestorte kredietprotecties.

De 'niet-volgestorte kredietprotectie' is een techniek van kredietrisicomatiging waarbij het kredietrisico dat verbonden is aan de risicopositie van een instelling, wordt beperkt dankzij de garantie van een derde partij om een bepaald bedrag uit te keren bij wanbetaling van de leningnemer of bij andere specifieke gebeurtenissen.

De 'volgestorte kredietprotectie' is een techniek van kredietrisicomatiging waarbij het kredietrisico dat verbonden is aan de risicopositie van een instelling, wordt beperkt dankzij een recht dat de instelling heeft bekomen. Bij wanbetaling van de tegenpartij of bij andere specifieke kredietgebeurtenissen (credit events) in verband met de wederpartij, kunnen bepaalde activa of posten dan worden geliquideerd, overgenomen, of kan daarvan het eigendom verworven of behouden worden, dan wel kan de risicopositiewaarde verlaagd worden tot of vervangen worden door het verschil tussen de risicopositie zelf en een vordering op de instelling.

Tabel 10: Overzicht van de risicoposities per categorie

	Risicopositie	Niet- volgestorte krediet- protectie garanties	Volgestorte krediet- protectie zekerheden	Totale instroom	Aangepaste risicopositie
Centrale overheden of centrale banken	2.989.600.038	0	0	696.972.926	3.686.572.964
Regionale en lokale overheden	715.381.369	0	0	36.754.325	752.135.694
Publiekrechtelijke entiteiten	247.483.221	-36.754.325	0	0	210.728.896
Instellingen	158.742.444	-151.320.620	0	0	7.421.824
Ondernemingen	223.252.950	0	0	5.138.630	228.391.580
Retailcliënteel	808.064.101	0	0	0	808.064.101
Gedekt door onroerend goed	1.652.069.797	-545.652.306			1.106.417.491
Achterstallige risicoposities	16.817.131	0	0	0	16.817.131
Gedekte obligaties	0	0	0	0	0
Instellingen voor collectieve belegging	0	0	0	0	0
Aandelen (participaties)	20.608.008	-5.138.630	0		15.469.378
Overige posten	351.083.790	0	0	0	351.083.790
Effectiseringsposities	212.300.389	0	0	0	212.300.389
Totaal exposure (STA)	7.395.403.238	-738.865.881	0	738.865.881	7.395.403.238
Instellingen	2.107.754.458	0	0	0	2.107.754.458
Ondernemingen - specialised lending	0	0	0	0	0
Ondernemingen – andere	2.815.794.506	0	0	0	2.815.794.506
Gedekte obligaties	0	0	0	0	0
Gedekt door onroerend goed	28.754.063.728	0	0	0	28.754.063.728
Effectiseringsposities	767.162.260	0	0	0	767.162.260
Totaal exposure (IRB)	34.444.774.951	0	0	0	34.444.774.951
Totale risicoposities	41.840.178.189	-738.865.881	0	738.865.881	41.840.178.189

De totaalbedragen bij de 'niet-volgestorte kredietprotectie – garanties' en 'volgestorte kredietprotectie – zekerheden' (of de uitstroom) komen overeen met het totaal van de kolom totale instroom.

Een vorm van kredietprotectie zijn ook de spaarwaarden die opgebouwd worden bij sommige hypotheektypes in Nederland. Met deze spaarwaarden wordt rekening gehouden bij de bepaling van de exposures.

De niet-volgestorte kredietprotectie bij de Vennootschap kan onderverdeeld worden in twee groepen. Het betreft een verschuiving naar aanleiding van overheidswaarborgen en waarborgen van financiële instellingen of andere bedrijven. Daarnaast is er ook nog de Nederlandse Hypotheek Garantie (NHG).

In onderstaand overzicht wordt een toelichting gegeven bij de 151.320.620 euro kredietprotectie bij de categorie 'Instellingen'.

Tabel 11: Overheidswaarborgen bij de categorie 'instellingen'

Naam tegenpartij van de waarborg	Aantal effecten	Risicopositie	Garantiebedrag
Belgische overheid	2	54.932.959	54.927.784
Franse overheid	1	30.232.531	30.232.107
Spaanse overheid	1	11.996.828	11.992.957
Tsjechische overheid	2	54.172.662	54.167.772
Totaal niet-volgestorte kredietprotectie – garanties bij de categorie instellingen			151.320.620

De belangrijkste garantie bij hypothecaire leningen zijn de panden waarvoor de leningen gegeven worden en waarop een hypothecaire inschrijving en een hypothecaire volmacht kunnen worden genomen. Bij de beoordeling van een krediet wordt steeds de pandwaarde mee in rekening genomen. De waarde van een pand kan wijzigen en heeft dus een impact bij de beoordeling van het resterende kredietrisico. De evolutie van de pandwaarden wordt dan ook stelselmatig opgevolgd en er vinden periodieke herwaarderingen plaats van de pandwaarden.

De loan to value (LTV) parameter is, naast de terugbetaalcapaciteit, een belangrijke indicator om vooreerst het initiële risico van nieuwe leningen (verhouding van de lening ten opzichte van de initieel ingeschatte pandwaarde) en later het resterende risico in te schatten. Doordat in Nederland door wetwijzigingen van 2013 de focus verlegd werd van aflossingsvrije leningen naar leningen met maandelijks kapitaalaflossingen is er een positieve evolutie van de verhouding lening/pandwaarde tijdens de looptijd van de leningen. Bij een aflossingsvrije lening vindt de uiteindelijke volledige aflossing op eindvervaldag plaats. Tijdens de looptijd kan dit kapitaal weliswaar worden opgebouwd via levensverzekeringen of beleggingsrekeningen.

Daarnaast is er voor de Nederlandse hypotheek nog de Nederlandse Hypotheek Garantie (NHG) die bij twee derde van de in Nederland – bij Argenta - toegestane hypothecaire leningen aanwezig is. De NHG wordt verstrekt door de Stichting Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW). Het is de naam van de garantie die een ontlenaar kan krijgen als deze een lening afsluit voor het kopen of verbouwen van een woning. Hierbij staat het WEW garant voor de terugbetaling van het hypotheekbedrag aan de geldverstrekker.

Het WEW is op 10 november 1993 opgericht door het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM) en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Achtergrond hiervan was de wens van het Rijk en de gemeenten in Nederland om het instrument gemeentegarantie met rijksdeelname te verzelfstandigen. Per 1 januari 1995 was deze verzelfstandiging een feit met de introductie van de NHG.

Het WEW heeft als doel het bevorderen van het eigenwoningbezit en is verantwoordelijk voor het beleid en de uitvoering van de NHG. Jaarlijks stelt zij regels op voor het verstrekken van NHG. Deze 'voorwaarden en normen' moeten worden goedgekeurd door de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De uitvoering van de NHG vindt plaats bij de geldverstrekkers. Controle op dossiers vindt plaats op het moment dat een schadedeclaratie wordt ingediend. Het WEW ondersteunt de geldverstrekkers bij de uitvoering van de NHG en beheert het fondsvermogen in verband met het risico van de NHG.

Het WEW is een private instelling met overeenkomsten met het Rijk en de gemeenten. Dit betekent dat het WEW te allen tijde aan haar betalingsverplichtingen kan voldoen. Als gevolg hiervan beschouwt De Nederlandsche Bank (hierna DNB) de NHG als een overheidsgarantie. Hieruit vloeit voort dat leningen met NHG voor de geldverstrekker doorgaans minder eigen vermogen vereisen. Dit voordeel voor geldverstrekkers wordt aan consumenten 'teruggegeven' door de lagere hypotheekrente op een hypotheek met NHG.

Of iemand voor NHG in aanmerking komt, hangt onder andere af van zijn inkomen, de koopsom van de woning en eventuele kosten voor kwaliteitsverbetering. De voorwaarden (o.a. hoofdverblijf, bouwkundig rapport, taxatierapport) om een NHG te kunnen bekomen worden uitgebreid toegelicht op de website www.nhg.nl.

Deze niet-volgestorte (NHG) garantie is terug te vinden bij de STA Basel II-categorie 'gedekt door onroerend goed'. Er wordt rekening gehouden met de annuïtaire daling van deze NHG in alle berekeningen, alsook met het eigen risico van 10% bij eventueel verlies voor NHG leningen vanaf 2014 (deze daling is onder andere verwerkt in de LGD-parameter).

De template **CR7** 'IRB effect op de risicogewogen activa van kredietderivaten' werd niet opgenomen in bijlage omdat er bij de Vennootschap geen kredietderivaten gebruikt worden.

5.4. Wederpartijrisico

Het RAF ('Risk Appetite Framework'), goedgekeurd door de Raad van Bestuur, legt het gewenste kredietrisicoprofiel vast in meetbare indicatoren. Kredietlimieten maken hiervan deel uit en bepalen de maximale kredietrisicopositie per type belegging en tegenpartijniveau (deze zijn in detail vastgelegd in de interne financiële beleidslijn (onder hoofdstuk 5.6 Kredietrisicolimieten). Deze positie is afhankelijk van de kredietwaardigheid van de tegenpartij en wordt uitgedrukt als een percentage van de CET1 op het geconsolideerd niveau van ASPA. Als algemene regel geldt dat afwijkingen van dit kader als gevolg van een individuele transactie alleen mogelijk is met een akkoord van de Raad van Bestuur.

In de interne financiële beleidslijn worden onder het hoofdstuk 'kredietrisicolimieten', dus de uitgangspunten en limieten opgesomd met betrekking tot de non-retail wederpartijen.

Het betreft hier limieten (voor beleggingen) per activaklasse, maar ook ten aanzien van het concentratierisico per tegenpartij. Deze limieten worden stelselmatig opgevolgd en intern gerapporteerd. De financiële beleidslijn wordt ook periodiek geactualiseerd waarbij alle betrokken interne afdelingen en directies betrokken worden.

In het interne acceptatiekader kredietrisico voor België respectievelijk Nederland worden de uitgangspunten en limieten opgesomd met betrekking tot de retail wederpartijen.

Wederpartijrisico derivaten

De derivatenportefeuille van Argenta is vrij beperkt en uitsluitend in het kader van ALM beheer. Deze bestaat voornamelijk uit standaardcontracten. Voor de meeste derivaten is een Credit Support Annex (CSA) afgesloten. Niettegenstaande kunnen vorderingen op tegenpartijen ontstaan na stijging van de vordering, maar vóór opvraging van bijkomende zekerheden ('collateral calls').

Argenta kapitaliseert dit residueel risico in pijler 2 ICAAP aan de hand van een stress scenario. Hiervoor baseert Argenta zich op de methodologie voor de berekening van CVA en DVA voor de marktwaardebepaling van derivaten onder IFRS. Het scenario houdt ook rekening met mogelijke concentraties in tegenpartijen.

Ten eerste berekent men de mogelijke vordering ('Expected Exposure') per individuele transactie, aan de hand van marktwaardeschommelingen bij verandering van de rente met 1 basispunt ('BPV') en volatiliteit van de markt. Ten tweede worden de vorderingen per transactie gesommeerd per tegenpartij. Ten slotte wordt in dit scenario de impact van het in vereffening gaan van de grootste tegenpartij, met volledig verlies van extra vorderingen (LGD van 100%), gesimuleerd.

5.5. Zekerheden

Ontvangen zekerheden

Bij het toestaan van hypothecaire leningen worden altijd persoonlijke of zakelijke zekerheden gevraagd. Hoe lager de kredietwaardigheid van een kredietnemer, hoe meer waarborg die klant zal moeten geven. In het kader van het uitwinningbeleid komt het sporadisch voor dat bepaalde zekerheden verworven worden en op de balans terecht komen.

Voor deze zekerheden (in casu de panden waarop een hypothecaire inschrijving of volmacht gevestigd is) vinden individuele nieuwe schattingen plaats als de dossiers waaraan de zekerheden verbonden waren als gefaald beschouwd worden. Alle zakelijke zekerheden worden periodiek via een statistische methode herschat.

Toegestane zekerheden

De Vennootschap heeft ook zakelijke zekerheden verstrekt op haar eigen activa in het kader van de uitoefening van haar activiteiten.

Voor de door de Vennootschap afgesloten of gekochte afgeleide producten bestaat er een uitgebreud collateral management. Met elke tegenpartij is er een CSA van de International Swaps and Derivatives Association (ISDA) afgesloten. Deze CSA's zijn voornamelijk afgesloten om het tegenpartijrisico te minimaliseren. Veranderingen in marktwaarde van de afgeleide producten leiden tot de uitwisseling van collateral (in de vorm van effecten of cash). In hoofdstuk 9 is meer informatie terug te vinden betreffende de effectief toegestane zakelijke zekerheden.

Er zijn geen expliciete rating triggers (buiten diegene die standaard zijn opgenomen in de basiscontracten) voorzien in de actuele overeengekomen contracten met de tegenpartijen van de afgeleide instrumenten. Bij een downgrade van de S&P rating van Argenta Spaarbank met 1 notch (BBB+) is er geen bijkomend collateral vereist. De impact op collateral bij een downgrade van de rating met 2 of 3 notches (BBB of BBB-) is een toename van 10% en bij een downgrade van 4 of 5 notches (BB+ of BB) is er een vereiste verhoging van 20% voor de collateral van toepassing.

5.6. Wrong-way risico

Het algemeen wrong-way risico is het risico dat ontstaat wanneer de kans op wanbetaling van de wederpartijen een positieve correlatie vertoont met algemene marktrisicofactoren. In de interne financiële beleidslijn en interne beleidslijn "Kredietrisicobeleid retail" wordt het algemeen beleid voor het kredietrisico en concentratierisico opgesomd.

Door middel van dit beleid wordt ernaar gestreefd deze risico's te beperken waardoor de impact van mogelijke positieve correlatie met de algemene marktrisicofactoren beperkt wordt door een algemene risicospreiding over bijvoorbeeld meerdere activaklassen en meerdere tegenpartijen.

5.7. Vereiste voor het CVA risico

Sinds de introductie van de CRR dient er ook een eigen vermogensvereiste voor het CVA risico berekend te worden. Het belang van tegenpartijrisico in derivatentransacties is de laatste jaren enorm toegenomen. Het meten en beheersen van kredietrisico's is van oudsher een bekend domein voor financiële instellingen geweest, maar speelde tot voor 2007 vooral een rol bij kredietverlening.

Vergeleken met het kredietrisico van bijvoorbeeld een gewone obligatielening, hebben derivaten twee specifieke kenmerken op het gebied van tegenpartijrisico:

1. Het verwachte risico is onzeker qua omvang; toekomstige kasstromen zijn immers afhankelijk van toekomstige marktbevingen van onderliggende waarden (bv rente).
2. Een derivaat kan op enig moment een positieve waarde hebben en op een later moment een negatieve waarde. Het derivaat wijzigt daarmee van een actief naar een passiefpost.

Deze kenmerken maken het moeilijk om het potentiële risico te bepalen. De correctie op de fair value als gevolg van het toepassen van kredietrisico op de tegenpartij heet Credit Valuation Adjustment (CVA). Met CVA wordt de prijs van het tegenpartijrisico in een transactie gekwantificeerd.

Voor prudentiële redenen wordt een aparte berekening gedaan om een exposure te berekenen voor het CVA risico waarop dan een eigen vermogensvereiste wordt toegepast.

Per 31/12/2018 werd een exposure van 125.458.874 euro bekomen waarop dan een eigen vermogensvereiste van 10.036.710 euro werd berekend. Dit bedrag is terug te vinden in tabel **OV1** in bijlage waar de risicogewogen posten per soort risico zijn opgenomen.

Het tegenovergestelde van de CVA meet het eigen kredietrisico. Dit wordt Debit Valuation Adjustment (DVA) genoemd. De volgens de IFRS normen berekende DVA bedroeg 10.820.578 euro en werd van het nuttig eigen vermogen afgetrokken.

5.8. Add-ons voor de Belgische hypotheekleningen

De toezichthouder in België heeft op grond van macro prudentiële redenen beslist om een add-on van 5% op de RWA op te leggen aan alle Belgische financiële instellingen voor de Belgische hypotheekleningen onder de IRB benadering. In 2018 werd bovenop deze add-on van 5% een bijkomende factor van 33% op de berekende RWA onder IRB opgelegd.

Er werd een RWA van 783.658.995 euro bekomen waarop dan een kapitaalvereiste van 62.692.720 euro berekend werd. Deze bijkomende kapitaalvereiste werd verwerkt in de berekening per 31 december 2018.

5.9. Afgeleide producten

De Vennootschap heeft per einde 2018 enkel afgeleide instrumenten (in de vorm van caps, swaptions en swaps) op haar balans die werden afgesloten in het kader van het renterisicobeheer. Zij heeft geen kredietderivaten. De Vennootschap gebruikt de 'methode gebaseerd op de waardering tegen marktwaarde' voor de berekening van de eigen vermogensvereisten van haar afgeleide producten. De risicopositiewaarde is hierbij gelijk aan de som van de volgende elementen:

- a) de actuele vervangingskost op basis van de marktwaarde van de verrichtingen met een positieve waarde; en
- b) het potentieel toekomstig kredietrisico, i.e. het product verkregen door vermenigvuldiging van de notionele hoofdsom (of onderliggende waarde) met een respectievelijk percentage.

Het percentage wordt als volgt bepaald op basis van de resterende looptijd:

■ Eén jaar of korter	0%
■ Eén tot vijf jaar	0,5%
■ Langer dan vijf jaar	1,5%

Er wordt tot nader order geen netting toegepast bij de berekening van de eigen vermogensvereisten voor de afgeleide instrumenten.

De actuele vervangingskost op basis van de marktwaarde van de verrichtingen met een positieve waarde bedroeg 83.739.826 euro en het potentieel toekomstig kredietrisico bedroeg 196.022.095 euro. We verwijzen graag naar **CCR1** voor het overzicht van de blootstellingen aan tegenpartijrisico.

De 83.739.826 euro is terug te vinden op de IFRS balans onder de rubrieken "financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden" (10.028.699 euro) en "derivaten gebruikt ter dekking" (73.711.127 euro).

De Vennootschap maakt gebruik van een centrale clearing instelling (CCP) voor een groot deel van haar afgeleide instrumenten. In tabel **CCR8**, toegevoegd in bijlage, is de blootstelling ten opzichte van ABN Amro terug te vinden (die ook als centrale clearing instelling voor de Vennootschap optreedt).

De globale blootstelling t.o.v. ABN Amro bedroeg 107,2 miljoen euro waarvan 102 miljoen euro te maken hadden met de centrale clearing van afgeleide instrumenten.

6. Gebruik van de standaardbenadering

De Venootschap gebruikt de standaardbenadering voor het bepalen van het kredietrisico voor meerdere categorieën. Deze categorieën werden toegelicht in tabel 5 “Totaal gewogen risicovolume per categorie en eigen vermogensvereiste per einde jaar” en bijgevoegde tabel **CRB-B** “totale en gemiddelde waarden van de blootstellingen per blootstellingscategorie”.

Zoals terug te vinden in onderstaande tabel worden hierbij ook nog een beperkt aantal effectiseringsposities volgens de standaardmethode verwerkt.

Tabel 12: Risicoposities onder STA benadering per einde jaar

	RWA 31/12/2017	RWA 31/12/2018
Exposure standaardbenadering	763.098.093	1.104.205.052
Exposure standaardbenadering zonder effectiseringsposities	729.959.307	1.061.744.975

Bij hoofdstuk 15 is een uitgebreidere toelichting betreffende effectisering en de effectiseringsposities terug te vinden.

In het kader van de uitrol van het model voor de Nederlandse kredieten heeft de toezichthouder gevraagd om stelselmatig een vergelijking te maken tussen de berekening van de eigen vermogensvereiste volgens de standaardbenadering (STA) en “interne rating based” (IRB) benadering voor de Nederlandse kredietexposures.

De hoogste van beide berekeningen dient opgenomen te worden als vereiste. Per einde 2018 was de berekening volgens de STA methode hoger dan deze volgens de IRB methode zodat er een bijkomende RWA van 1.622.910.367 euro werd opgenomen bij de IRB classificatie “gedekt door onroerend goed”.

7. Gebruik van de (F)IRB methode

De Vennootschap past de IRB-methode toe voor risicoposities op instellingen (institutions) en gedekte obligaties, ondernemingen (corporates), retail en effectiseringsposities (securitisation positions).

Tabel 13: Risicoposities onder IRB benadering per einde jaar

	RWA 31/12/2017	RWA 31/12/2018
Internal ratings based benadering (IRB)	4.899.842.432	5.339.548.139
IRB benadering waar zowel geen eigen LGD parameters als conversion factors worden gebruikt	1.799.283.647	1.866.701.361
Instellingen	644.467.886	564.663.196
Ondernemingen	1.154.815.761	1.302.038.165
IRB benadering met gebruik van eigen LGD berekeningen en/of eigen conversion factors	2.993.861.925	3.396.270.504
Retail - gedekt door onroerend goed	2.993.861.925	3.396.270.504
Effectiseringsposities	106.696.861	76.576.274

7.1. Kredietrisico – (F)IRB-goedkeuring

Vanaf rapporteringtoestand 30 september 2009 wordt de IRB-methode gebruikt voor de hypotheekportefeuilles, uitgezonderd voor de zogenaamde CBHK-portefeuille waarvoor vanaf 30 juni 2018 terug de standaardbenadering wordt toegepast. De Vennootschap past hierbij een 10% LGD floor toe voor haar hypothecaire leningen inclusief de Nederlandse NHG hypothecaire leningen.

Sinds 2012 wordt de (F)IRB-benadering ook gebruikt worden voor de portefeuilles ondernemingen, instellingen en gedekte obligaties.

Het bestaande IRB model voor de portefeuille hypothecaire leningen Nederland werd aanvaard met de vereiste dat er stelselmatig een vergelijking dient gemaakt te worden tussen de berekeningen volgens de standaardmethode en de IRB methode. Indien de uitkomsten van de berekeningen van de standaardmethode hoger zijn dan deze van de IRB methode dan vormen deze eerste de basis voor de rapportering en gelden ze als uiteindelijke vereiste.

7.2. Interne ratingsystemen

7.2.1. Structuur van de interne ratingsystemen

De risicoposities op retail klanten (hypothecaire leningen), effectiseringsposities (ABS en MBS) en risicoposities op ondernemingen, instellingen (met uitzondering van posities op verzekeringsinstellingen en beleggingsmaatschappijen) en gedekte obligaties worden bij de Vennootschap verwerkt volgens de (F)IRB-methode.

Er werden interne rating systemen ontwikkeld om het kredietrisico van de hypotheekportefeuilles in te schatten. In deze systemen werden verder modellen ontwikkeld om de Basel parameters Probability of Default (PD) en Loss Given Default (LGD) te beoordelen en te evalueren.

Het PD-model kent aan elk kredietdossier een score toe. Deze scoring gebeurt op basis van variabelen met eraan verbonden modaliteiten, die zowel productkenmerken als kenmerken verbonden aan de ontleners betreffen. Op basis van deze scores worden risicoklassen gevormd. Aan iedere risicoklasse wordt een lange termijn-PD gekoppeld, zijnde het historisch gemiddelde falingspercentage gecorrigeerd omwille van forward looking en modelonzekerheid.

De link tussen de rating en de PD wordt bepaald gedurende het calibratieproces (als onderdeel van de modelontwikkeling) en wordt herzien en aangepast tijdens de jaarlijkse review.

Om de grootte van het verlies in te schatten, werden LGD-modellen ontwikkeld. Ook deze LGD-pooling gebeurt op basis van een aantal variabelen. Aan iedere LGD-pool wordt een gemiddeld LGD-percentages toegekend. Op die manier wordt ieder uitstaand krediet in portefeuille ondergebracht in een bepaalde LGD-pool en wordt aan dat krediet het gemiddelde LGD-percentages van die pool toegewezen. Bij deze inschatting wordt onder meer rekening gehouden met de pandwaarden en de NHG (als kredietrisico matigingselementen). De historische gemiddelden worden gecorrigeerd om rekening te houden met een downturn.

De EAD is het bedrag dat de cliënt verschuldigd is aan de Vennootschap op het moment van default. Het bestaat onder meer uit de volgende componenten: het uitstaand kapitaal op het ogenblik van default, de achterstallige kapitaalaflossingen en interesten (vanaf datum achterstal tot datum van default), de verwijlinteresten en de vergoeding voor wederbelegging.

Voor de onbenutte kredietlijnen en de offertes in de pijplijn werden geen modellen opgebouwd om een CCF (Credit Conversion Factor) te berekenen en wordt tot nader order een CCF-factor van 100% gebruikt. CCF-modellen schatten het gedeelte van de buitenbalansverplichtingen in, dat opgenomen zou worden op het moment dat een cliënt in default zou gaan.

Voor de MBS-portefeuille wordt de (F)IRB toegepast via een External Ratings Based Approach met opvolging van een aantal Key Performance Indicatoren (KPI's).

Voor de risicoposities op ondernemingen, instellingen en gedekte obligaties werd een intern ratingsysteem geïmplementeerd om de Basel-parameter PD te beoordelen en te evalueren. Het ratingmodel kent aan elke tegenpartij een score of rating toe op basis van kwalitatieve en kwantitatieve variabelen. De link tussen de rating en de PD wordt opnieuw tijdens een kalibreringsproces bepaald, en jaarlijks herzien, op basis van historische cijfers. Voor LGD worden de regulatorische verliespercentages gebruikt als IRB-input.

7.2.2. Integratie van de Basel parameters in het pricing proces op de Prico's

De inbedding van de (F)IRB-benadering in het kader van het Basel kredietrisico werd verwezenlijkt door de verwerking ervan in de interne beleidlijnen, in het kredietacceptatieproces, in de besluitvorming, in het risicobeheer, in het investeringsbeleid en de interne toewijzing van kapitaal. De gebruikte kredietrisicomodellen spelen hierin een essentiële rol.

De implementatie en inbedding in de operationele kredietafdelingen wordt opgevolgd op basis van de use test. Dit aspect omvat onder meer de implementatie van de modellen in de operationele business- en risicobeheeromgeving (kredietapplicatie en de Basel II-scorings-, meet- en berekeningssoftware).

De afdeling Credit Risk Management Support (CRMS) verzorgt het monitoringproces rond de performance van de modellen voor de hypotheekportefeuilles. Zij verzamelt de vereiste informatie nodig voor de uitvoering van de monitoringactiviteit en rapporteert hier intern over. De taken van deze directie zijn beschreven in de interne beleidlijn 'kredietrisicobeleid retail kredieten'.

De operationele kredietafdelingen zijn belast met het toekennen en beheren van kredieten volgens de voor ieder product en/of jurisdictie geldende interne autorisatie- en acceptatiekaders en toekenning- en beheersprocedures. Zij werken in dit verband ook volledig Basel compliant: zij maken in hun processen en procedures actief gebruik van de PD-, LGD- en EAD-modellen en voorzien de nodige tijd en aandacht aan de effectieve inbedding van alle relevante Basel normen en regels (risk based acceptance).

De directie Financieel Management, afdeling Credit Risk Analyse (CRA) verzorgt een analoog monitoringproces voor de performance van de modellen voor de risicoposities op ondernemingen, instellingen en gedekte obligaties.

Dit proces, samen met de onderliggende taken en verantwoordelijkheden, werd ook in een omvattende interne beleidslijn ‘interne kredietrisicomodellen’ (retail en non retail) vastgelegd. Deze beleidslijn heeft tot doel na te gaan of de interne kredietrisicomodellen geschikt zijn om het kredietrisico waarop ze betrekking hebben correct weer te geven, via:

- de analyse van het model en de omgeving waarin het model opereert;
- de dekkingsgraad;
- de performantie van het model via het toetsen van modeluitkomsten aan limieten en knipperlichten; en
- de analyse van de correcte implementatie en toepassing van het model (usage) en de rol die het model speelt in het besluitvormingsproces en bij risicobeheer (use test).

7.2.3. Organisatie van het (F)IRB proces

De afdeling Kredietrisicocontrole (die onderdeel is van de directies Operaties kredieten NL & BE) is, naast de operationele aspecten van het beheer van gefaalde kredieten, verantwoordelijk voor de eerste lijn controle. De directie Credit & Insurance Risk Management Support staat in voor de modelontwikkeling van de retail kredieten. Voor de modellen van de risicoposities op ondernemingen, instellingen en gedekte obligaties wordt deze functie van modelontwikkeling uitgevoerd door de afdeling CRA binnen de directie Financieel Management.

Binnen het governance kader voor het beheer van de kredietrisicomodellen en binnen de daartoe opgezette projectwerking, heeft de directie Risk & Validatie een specifieke rol vanuit de tweede lijn bij de (door)ontwikkeling van de interne modellen. Dit behelst voor de afdeling Risk een kritische evaluatie en het uitvoeren van onafhankelijke risicochecks op de aangemaakte rapporteringen en voor de afdeling Validatie het doorlopen van de validatiecyclus.

7.2.4. Controlemechanismen bij het (F)IRB-modelproces

Het validatieproces van de modellen werd opgenomen door de interne validator (validatiecel) binnen de directie Risk & Validatie die hiërarchisch rapporteert aan de CRO. De validator (validatiecel) is hierbij onafhankelijk van zowel de business als van de ontwerpers/modellers. De taak van de validator wordt duidelijk omlijnd en concreet omschreven in een governance kader voor modelmanagement (MRMF – Model Risk Management Framework).

De conceptuele validatie heeft als doel vast te stellen of het modelontwerp past in de visie van Argenta’s risicopolitiek (beoordeling van het risico, risk mitigants, controles), of het model methodologisch correct en consistent is met het beleid van Argenta en ten slotte of het ontwerp voldoet aan de regelgeving.

Na de modelgoedkeuring worden de modellen geïmplementeerd in de systemen. De implementatievalidatie heeft als doel na te gaan of het geïmplementeerde model hetzelfde is als deze die ontwikkeld en goedgekeurd werd. De implementatievalidatie heeft zowel betrekking op de organisatorische als de technische implementatie in de eigen IT-omgeving met bijzondere aandacht voor de use test-aspecten.

Eenmaal het model in gebruik is, is het van belang te weten of het model bevredigend blijft werken. De monitoring van de prestaties van het risicomodel omvat onder meer een vergelijking van de modelvoorspellingen met de realisaties. De Vennootschap beoordeelt aan de hand van interne standaarden of de verschillen tussen de modelvoorspellingen en de realisaties toelaatbaar zijn.

Door de directies Credit & Insurance Risk Management Support en Financieel Management wordt er een analyse gemaakt van de frequentie, de redenen en soorten van afwijkingen tegen modeluitkomsten en de afhandeling daarvan. Zij stellen ook het (in regel) jaarlijkse evaluatierapport op over de modellen. Het evaluatierapport stelt activiteiten voor de model performantie te optimaliseren via gerichte acties, zoals het toevoegen van bijkomende variabelen. Op deze manier vinden er aanpassingen of herkalibreringen plaats van de modellen.

Een procedure “significante wijzigingen aan interne kredietrisicomodellen” is in voege, met de gepaste governance.

Interne audit

Interne audit heeft in de loop van de voorbije jaren op continue basis audits uitgevoerd met betrekking tot het Basel pijler 1 kredietrisico. De directie interne audit heeft immers de taak om vast te stellen of een bank die zich wil kwalificeren voor de geavanceerde benadering voor kredietrisico van Basel voldoet aan alle minimumvereisten. De directie interne audit doet hierbij een beroep op onafhankelijke interne en externe experts en op de resultaten van de validator, nadat de validatiewerkzaamheden geauditeerd zijn.

Stresstesten

Naast het uitvoeren van en rapporteren over de backtesting van de interne meetssystemen ter bepaling van de PD, LGD en EAD worden er door de directies Credit & Insurance Risk Management Support en Financieel Management op aangeven van de directie Risk stresstesten uitgevoerd. Stresstesting is het meten van de effecten van ernstige, maar geloofwaardige economische condities op de eigen portefeuille. De resultaten van de stresstesten geven een inzicht in het effect van mogelijke ongunstige economische ontwikkelingen op het risicoprofiel van de Vennootschap.

De stresstesten worden uitgevoerd op het kredietrisico in de retail en non-retail portefeuilles met de volgende intenties:

- a) de effecten te bepalen op de kapitaal toereikendheid, de eigen rating en de hoogte van mogelijke verliezen;
- b) vast te stellen in welke mate een buffer moet gevormd worden om stress-scenario's op te vangen;
- c) inzicht te krijgen in de relatie tussen macro-economische variabelen en de parameters die bepalend zijn voor het kredietrisico; en
- d) te voldoen aan de eisen die gesteld worden vanuit de toezichthouder.

De stresstesten voor de hypotheekportefeuilles worden uitgevoerd om de gevolgen van schokken op de hypotheekmarkt te kunnen bepalen. In dit kader is de Vennootschap gevoelig voor een daling van de huizenprijzen, stijgende werkloosheid, een daling van de koopkracht en een stijgende rente.

7.3. Opgebouwde modellen

7.3.1. Interne kredietrisicomodellen voor exposure op retailcliënteel

De Vennootschap heeft twee globale modellen opgebouwd voor de hypothecaire leningen (residential mortgages). Een eerste PD en LGD model werd opgebouwd voor de portefeuille hypothecaire leningen geïnitieerd door het eigen kantorennet van de Vennootschap.

Anderzijds werd een tweede PD en LGD model ontwikkeld voor de in Nederland toegestane hypothecaire leningen. Voor het beheer en de administratie van de hypotheekportefeuille in Nederland doet de Vennootschap beroep op een externe service provider (Quion).

Voorgaande jaren was er tevens een PD en LGD model ontwikkeld voor de zogenaamde CBHK-portefeuille, die in het verleden werd opgebouwd via het CBHK-makelaarskanaal. Gelet op het aflopend karakter en de dalende omvang wordt deze deelportefeuille vanaf 30 juni 2018 verwerkt volgens de standaardmethode, na specifieke goedkeuring van de ECB.

Een belangrijk onderscheidend element bij de LGD-berekening van de portefeuille Nederlandse hypothecaire leningen is de NHG. NHG is de naam van de garantie die iemand in Nederland kan krijgen als hij / zij een lening afsluit voor het kopen of verbouwen van een woning mits aan bepaalde voorwaarden voldaan wordt. De NHG houdt in dat bij het afsluiten van een hypothecaire lening de WEW borg staat voor de lening. De ontleners betaalt hiervoor een eenmalige premie (zie de uitgebreidere toelichting bij 5.3.).

Bij de toepassing van het bestaand model voor de Nederlandse portefeuille heeft de toezichthouder als voorwaarde gesteld dat er stelselmatig een vergelijking tussen de berekeningen volgens de STA en IRB methode dient te gebeuren.

Pooling – toewijzingen aan risicoklassen

De individuele risicoposities worden toegewezen aan een risico-PD-klasse (11 PD-klassen bij de Aspa-kredieten en 9 PD-klassen bij de Nederlandse deelportefeuille). Gefaalde leningen worden in de defaultklasse ingedeeld. Iedere klasse of pool bevat voor de desbetreffende portefeuille kredieten met een gelijkaardig risicoprofiel. De beste risico's zitten in klasse 1, de slechtste in laagste klasse (de defaultklasse). Voor de bepaling van het aantal risicoklassen wordt er gezocht naar een indeling in een maximaal aantal risicoklassen die significant verschillend zijn van elkaar.

De resultaten van deze modellen en alle betrokken analyses worden besproken op het Kredietrisicocomité (Kreco) voor de retail portefeuilles. Alle modeltechnische zaken worden op het Modeloverzichtcomité (Moco) besproken.

7.3.2. Interne kredietrisicomodellen voor exposure binnen de investeringsportefeuille

In het kader van een gepast en gedegen risicobeheer werden alle bancaire en corporate tegenpartijen in een tijdsspanne van één jaar door eerste lijn geanalyseerd. Dit past ook binnen het governance verhaal gekoppeld aan Argenta's (F) IRB-statuut.

Deze analyses maken allen het voorwerp uit van een systematische risicocheck, als onderdeel van een jaarlijks terugkerend proces. Iedere bank en corporate krijgt voor opname in de portefeuille een interne rating toegewezen, conform het binnen Argenta bekrachtigde en geïmplementeerde (F)IRB-kader en minstens jaarlijks worden deze aan een herziening onderworpen. De resultaten van deze ratingonderzoeken komen aan bod op een maandelijks georganiseerde Ratingoverleg en finaal op het Alco (Asset & Liability comité).

De onderliggende ratingmodellen voor de niet-retail portefeuille werden door S&P ontwikkeld en brengen voor elke debiteur een twintigtal variabelen in rekening.

Interne ratings zijn steeds gebaseerd op twee pijlers, naast het gebruik van de statistische onderbouwde *expert-judgement* modellen worden per debiteur fundamentele risicoanalyses uitgevoerd welke aan onafhankelijke tweedelijnscontroles worden onderworpen. De kalibrering van de aan de interne ratings gekoppelde PD-waarden gebeurt op basis van historische data.

7.4. Overzicht risicoposities (F)IRB-methode

Tabel **CCR4**, toegevoegd in bijlage geeft een overzicht van de exposure, gemiddelde PD, gemiddelde LGD, RWA en gemiddeld risicogewicht per 31 december 2018 (van de categorieën instellingen en ondernemingen).

Bij de IRBA (advanced) approach zijn er modellen ontwikkeld voor de PD en LGD. Bij de IRBF (foundation) approach is er enkel een model ontwikkeld voor de PD.

Bij de RWA-berekening van de hypothecaire leningen werd rekening gehouden met de gevraagde LGD floor van 10% in plaats van de effectieve LGD. Bij de buiten balansposten (die bestaan uit onbenutte kredietlijnen en bindende offertes – de zogenaamde pijplijn) wordt er standaard een CCF van 100% gebruikt. De PD % zijn inclusief de defaults (voor de definitie zie toelichting 8.1).

De volgende tabel geeft de berekende *expected loss* (hierna EL) per hypothecaire deelportefeuille weer – die verwerkt werden onder de IRB benadering – rekening houdend met de effectieve LGD en de toegepaste LGD-floor van 10%.

Tabel 14: Overzicht EL per hypothecaire deelportefeuille

	ASPA	Nederland	Totaal
Totaal opgenomen provisies	7.705.104	12.804.284	20.509.388
EL _{eff} lgd	7.073.786	11.939.223	19.013.009
> non-defaults	2.157.472	6.590.666	8.748.138
> defaults	4.916.315	5.348.556	10.264.871
EL _{lgd} floor	8.787.664	13.827.226	22.614.891
> non-defaults	3.871.349	8.478.670	12.350.020
> defaults	4.916.315	5.348.556	10.264.871

De 10.264.871 euro zijn de individuele provisies die bij de default (100% PD) groep zijn opgenomen bij de categorie “gedekt door onroerend goed”.

Per 31 december 2018 was het totaal aan EL (met de effectieve LGD) voor zowel de defaults als non-defaults 19.013.009 euro. Rekening houdend met de LGD-floor van 10% was er een EL van 22.614.891 euro.

Voor de individuele hypothecaire kredieten die verwerkt werden volgens de IRB benadering waren er in totaal provisies voorzien van 20.509.388 euro. Deze bevatten zowel de individuele stage 3 provisies als de stage 1 en 2 provisies.

Sinds 2008 worden er een collectieve IBNR-voorziening aangelegd voor de hypothecaire portefeuilles waarvoor er IRB-modellen werden opgebouwd. Vanaf 1 januari 2018 zijn deze op het geconsolideerd niveau vervangen door de stage 1 en stage 2 waardeverminderingen.

In bijgevoegde tabel **CR6** wordt een groepering van de exposures per PD grade voor de belangrijkste exposure categorie namelijk “gedekt door onroerend goed” voor toestand 31/12/2018 opgenomen. Deze exposures worden volgens de IRB(A) methode verwerkt.

De gemiddelde PD voor de blootstellingsklasse ‘door onroerend goed gedekte vorderingen – niet-kmo’s’ bedroeg 0,78% en de gemiddelde LGD 11,13%. Het overzicht in tabel CR6 is exclusief de regulatoire add-ons (floor Nederland en add-ons voor Belgische hypothecaire leningen). Indien men rekening houdt met deze add-ons bekomt men een totaalbedrag van 4.180 miljoen euro voor de risicogewogen activa, wat leidt tot een dichtheid van de risicogewogen activa van 14,53%.

In onderstaande tabel kan men een geografisch overzicht terugvinden met betrekking tot PD en LGD van de blootstellingscategorie “gedekt door onroerend goed”. Onderstaande tabel is op dezelfde manier samengesteld als bijgevoegde tabel CR6, namelijk zonder de regulatoire add-ons die van toepassing (zie hierboven voor toelichting).

Tabel 15: Overzicht LGD en PD per geografische locatie

Land	Oorspronkelijke brutoblootstellingen op de balans	Blootstelling en buiten de balansstelling voor CCF	Gemiddelde CCF	EAD na kredietrisicolimitering en na CCF	Gemiddelde PD	Aantal debiteuren	Gemiddelde LGD	Gemiddelde looptijd	Risicogewogen activa	Dichtheid risicogewogen activa	Verwachte verliesposten	Waardeaanpassingen en voorzieningen
Totaal Europese Unie	28.293.784.893	467.071.651	100%	28.760.856.543	0,78%	216.139	11,13%	7.559	1.772.834.006	6,16%	22.611.092	
BE	11.897.100.207	234.383.748	100%	12.131.483.955	0,64%	114.518	10,00%	6.426	526.287.553	4,34%	8.473.414	
DE	2.170.549	-	100%	2.170.549	0,15%	18	10,00%	5.960	69.042	3,18%	336	
ES	2.154.630	-	100%	2.154.630	26,15%	22	10,00%	4.240	51.244	2,38%	230.762	
FR	6.244.967	-	100%	6.244.967	0,27%	71	10,00%	5.295	263.100	4,21%	1.711	
GB	2.127.282	-	100%	2.127.282	0,18%	25	10,00%	5.487	62.683	2,95%	391	
IE	44.070	-	100%	44.070	0,03%	1	10,00%	1.128	431	0,98%	1	
LU	3.678.666	7.600	100%	3.686.266	0,25%	33	10,00%	5.916	165.177	4,48%	938	
NL	16.376.018.884	232.680.303	100%	16.608.699.187	0,88%	101.414	11,95%	8.389	1.245.525.258	7,50%	13.902.875	
SE	893.987	-	100%	893.987	0,29%	9	10,00%	4.750	40.442	4,52%	262	
Overige EU landen	3.351.652	-	100%	3.351.652	6,82%	28	10,00%	5.628	369.077	11,01%	399	
Totaal Noord-Amerika	2.586.869	-	100%	2.586.869	0,28%	23	10,00%	5.645	100.677	3,89%	717	
CA	846.607	-	100%	846.607	0,14%	7	10,00%	6.553	25.414	3,00%	114	
US	1.740.262	-	100%	1.740.262	0,35%	16	10,00%	5.203	75.263	4,32%	602	
Overige gebieden	10.872.140	257.564	100%	11.129.704	0,28%	99	10,00%	4.972	425.454	3,82%	3.082	
Totaal	28.307.243.901	467.329.215	100%	28.774.573.116	0,78%	216.261	11,13%	7.558	1.773.360.137	6,16%	22.614.891	20.509.388

Evolutie van de Loss Given Default (LGD)

In onderstaande tabel wordt de evolutie van de hypotheekportefeuille over de verschillende LGD-klassen weergegeven.

Tabel 16: Evolutie van hypothecaire deelpartefeuille per LGD-klasse

Blootstellingscategorie	LGD bereik	Rekenkundig gemiddelde LGD per debiteur	Aantal debiteuren		Gemiddeld jaarlijks verlies bij wanbetaling uit het verleden
			Einde van het vorige jaar	Einde van het jaar	
België	1	N.A.	80.512	80.045	3,01%
België	2	N.A.	50.216	52.172	6,65%
België	3	N.A.	-	-	-
België	4	N.A.	1.756	1.134	4,79%
België	5	N.A.	22.689	24.083	2,15%
België	6	N.A.	25.497	29.306	6,77%
Nederland	1	N.A.	5.500	6.959	3,66%
Nederland	2	N.A.	7.488	11.303	7,62%
Nederland	3	N.A.	60.884	53.840	7,05%
Nederland	4	N.A.	16.164	20.135	9,08%
Nederland	5	N.A.	6.125	5.946	13,89%
Nederland	6	N.A.	7.125	8.069	24,21%
Nederland	7	N.A.	74	25	24,87%

Voor de Belgische kredietportefeuille kan men een daling waarnemen in het gemiddeld jaarlijks verlies bij wanbetaling, dewelke toegeschreven kan worden aan het toenemend aandeel cured kredietdossiers (dit zijn dossiers waarbij achterstallige bedragen zijn aangezuiverd door de klant en er een terugkeer heeft plaatsgevonden naar de normale contractuele relatie met de klant). Men moet hierbij opmerken dat er, in de bepaling van het risicogewogen kapitaal een ondergrens (floor) van 10% wordt opgelegd op de LGD-cijfers, waardoor er geen impact is op het kapitaalsbeslag.

Voor de Nederlandse kredietportefeuille heeft er een daling plaatsgevonden in de LGD-cijfers voor klassen 3, 6 en 7 terwijl een toename kan opgemerkt worden voor de overige klassen. Deze stijging situeert zich in de klassen waarvoor de dynamische loan to foreclosure value lager ligt dan 100%. De LGD-cijfers van deze klassen bevinden zich reeds onder de ondergrens van 10%.

Backtesting van de kans op wanbetaling (PD)

Op basis van de gegevens in tabel **CR9** (zie bijlage) kan men een inzicht bekomen op de evolutie van de “kans op wanbetaling” per hypothecaire deelpartefeuille.

Kolom a geeft een overzicht van de verschillende klassen gebruikt in de IRB modellering. Kolommen d en e houden de gemiddelde PD cijfers in op toestandsdatum 31 december 2018, respectievelijk gewogen op basis van exposure of ongewogen.

Vervolgens geven kolommen f en g het aantal kredietnemers op toestandsdatum 31 december 2017 en 31 december 2018 anderzijds. Kolommen h en i tonen een overzicht van het aantal wanbetalingen bij kredietnemers gedurende het afgelopen jaar (voor respectievelijk reeds bestaande leningen en nieuw verworven klanten gedurende het afgelopen jaar) en kolom j tenslotte geeft de historisch gemiddelde PD weer.

Over het algemeen kan gesteld worden dat de PD-waarden gedaald zijn in het afgelopen jaar voor de Belgische kredietportefeuille. Men kan verder zowel een toename in productie zien als een daling van het aantal wanbetalingen. Dit kan toegeschreven worden aan het gunstige economisch klimaat.

Wat betreft de Nederlandse kredietportefeuille is er in de berekening van de gemiddelde historische PD nog geen rekening gehouden met het unlikely-to-pay criterium. Hierbij dient men op te merken dat er een beperkte toename heeft plaatsgevonden in de PD-waarden.

Uitsplitsing naar pool/grades

In onderstaande tabel zijn de exposures van de instellingen (inclusief gedekte obligaties) en ondernemingen opgenomen uitgesplitst naar pool/grade met de bijhorende PD%.

Tabel 17: Opsplitsing exposures ondernemingen / instellingen per pool/grade

Pool/grade	PD %	Ondernemingen 2017	Instellingen 2017	Pool/Grade	PD %	Ondernemingen 2018	Instellingen 2018
1	-	0	0	1	0,03%	0	24.507.935
5	0,03%	0	24.506.825	5	-	0	0
6	-	0	0	6	0,03%	0	154.352.907
7	0,03%	0	69.142.935	7	-	0	0
8	0,03%	103.953.597	147.337.491	8	0,03%	170.858.055	175.604.340
10	0,05%	497.528.952	457.151.910	10	-	0	0
11	-	0	0	11	0,04%	381.305.877	324.848.671
13	0,09%	228.434.846	239.088.181	13	-	0	0
14	-	0	0	14	0,08%	291.921.918	784.621.188
16	0,12%	198.958.901	419.779.105	16	0,12%	350.301.181	541.705.797
18	0,13%	409.585.131	433.130.816	18	0,12%	371.847.316	72.049.805
21	0,20%	477.831.195	45.787.678	21	-	0	0
22	-	0	0	22	0,20%	630.776.742	30.312.486
28	0,46%	386.170.720	0	28	0,44%	408.691.350	0
30	0,46%	93.284.344	0	30	0,44%	146.993.475	0
36	0,74%	51.962.034	0	36	-	0	0
37	-	0	0	37	0,72%	64.862.882	0
Totaal		2.447.709.720	1.835.924.939	Totaal		2.817.558.796	2.108.003.128
RWA's		1.141.172.301	644.467.886	RWA's		1.302.038.165	564.663.196
EV vereiste		91.293.784	51.557.431	EV vereiste		104.163.053	45.173.056

Overzicht van de stromen van de risicogewogen activa

In bijgevoegde tabel **CR8** werd de evolutie van de risicogewogen activa van de belangrijkste IRB categorie namelijk de "gedekt door onroerend goed" categorie weergegeven. Deze tabel is exclusief de add-ons in het geval de IRB methode resulteert in een lagere RWA dan deze berekend volgens de standaardmethode.

Het betreft hier een overzicht van de evolutie ten gevolge van volledige en gedeeltelijke terugbetalingen van kapitaal, wijzigingen in PD en/of LGD klassen (inclusief defaults), wijzigingen naar aanleiding van de jaarlijkse kalibratie van de PD en LGD waarden en nieuwe productie. De verbetering van de kwaliteit ten gevolge van de migratie in PD en LGD klassen en de modelbijwerkingen ten gevolge van de jaarlijkse PD herkalibratie hebben geleid tot een daling in RWA (IRB) voor de Belgische kredietportefeuille (er geldt standaard een LGD floor van 10%). De grootste drijver in de kwaliteit van de activa is de migratie in de PD klassen en in mindere mate de LGD.

De daling in RWA (IRB) voor de Nederlandse portefeuille is voornamelijk ten gevolge van de jaarlijkse PD en LGD herkalibratie en deels ten gevolge van de migratie in PD en LGD klassen. Er wordt jaarlijks een nieuwe LGD waarde berekend voor Nederland. Momenteel geldt er een LGD floor van 10% voor de LGD klassen 1 tot en met 4.

8. Kredietrisico aanpassingen

Voor een uitgebreidere toelichting over het kredietrisico (beheer) en de van kracht zijnde waarderingsregels verwijzen we respectievelijk naar hoofdstuk 5.3. Kredietrisico en 2. Grondslagen voor financiële verslaggeving – waarderingsregels – bijzondere waardeverminderingen in het IFRS jaarverslag van Argenta Spaarbank (dat op www.argenta.be en www.argenta.eu terug te vinden is).

8.1. Definitie van de begrippen ‘achterstallig’ en ‘in default’

Een krediet wordt in de eigen vermogensrapportering als ‘achterstallig’ beschouwd als zij meer dan één maand en meer dan 25 euro achterstand heeft. Een krediet wordt in de eigen vermogensrapportering en boekhouding als ‘in default’ aangemerkt wanneer:

- ofwel de betaalachterstand groter is dan de som van drie mensualiteiten of, bij een andere terugbetalingsfrequentie, vanaf er betalingsachterstand is van meer dan 3 maanden, zowel in kapitaal als in interest. Dit geldt ook voor een nog openstaande vordering op eindvervaldag groter dan 25 euro;
- ofwel op basis van indicatoren blijkt dat de vordering mogelijk geheel of gedeeltelijk oninbaar is (unlikely-to-pay).

Voor de kredieten die als ‘in default’ worden beschouwd, wordt vervolgens nagegaan of er – hierbij onder andere rekening houdend met de verkregen zekerheden – bijzondere waardeverminderingen moeten worden aangelegd.

In het kader van de nieuwe EBA default definitie is een project lopende om deze in het tweede semester van 2019 te implementeren. Tijdens dit “definitie of default” (DoD) project worden waar nodig aanpassingen gedaan aan de systematiek in de waarderingsbatches, de productapplicaties en respectievelijke waarderingsregels en beleidslijnen.

8.2. Toelichtingen bij de kredietkwaliteit van de exposures

Er zijn enkel achterstallige posities bij de risicoposities – categorieën ‘particulieren en kleine partijen’ en ‘gedekt door onroerend goed’. Onderstaande posities worden in de eigen vermogensberekening geassocieerd onder de kredieten in default. Deze kredieten situeren zich geografisch bijna volledig op de kernlanden België en Nederland.

Tabel 18: Geografische indeling van de achterstallige (IRB) risicoposities per einde jaar

Land	Achterstallige risicopositie 2017	Achterstallige risicopositie 2018
BE	68.930.553	38.505.962
NL	70.459.358	71.370.065
Andere	1.158.806	785.130
Totale achterstallige risicoposities	140.548.717	110.661.156

Het betreft hier het totaal van de risicoposities die volgens de IRB methode verwerkt worden.

In bijgevoegde tabel **CR1-A** is de kredietkwaliteit van alle posities - uitgesplitst naar categorie van blootstelling - terug te vinden.

Vanaf 1 januari 2018 worden er waardeverminderingen aangelegd op basis van de stage1/stage2 en stage 3 systematiek van de IFRS 9 norm.

Hieronder is een overzicht terug te vinden van de op de balans aangelegde waardeverminderingen. In hoofdstuk 5.3 van het IFRS jaarverslag van Argenta Spaarbank is meer duiding terug te vinden.

Tabel 19: Overzicht van de aangelegde waardeverminderingen

	01/01/2018	Creatie en verwerving	Verwijdering uit de balans	Wijzigingen van het kredietrisico (netto)	Herzieningen zonder verwijdering uit de balans (netto)	Definitieve afschrijvingen	Overige	31/12/2018
Fase 1	-3.170.772	-1.362.428	780.548	809.973	602		-80.160	-3.022.237
Vastrentende effecten	-1.213.920	-520.201	294.754	-349.106	0		-15.407	-1.803.880
Leningen en voorschotten	-1.956.852	-842.227	485.794	1.159.079	602		-64.753	-1.218.357
Fase 2	-13.459.428	-874.622	1.558.582	3.503.310	30.677		-998.241	-10.239.722
Vastrentende effecten	-964.113	0	197.969	280.105	0		0	-486.039
Leningen en voorschotten	-12.495.315	-874.622	1.360.613	3.223.205	30.677		-998.241	-9.753.683
Fase 3	-20.331.261	-227.559	8.483.689	-10.842.227	257.861	10.097.573	0	-12.561.924
Vastrentende effecten	0	0	0	0	0	0	0	0
Leningen en voorschotten	-20.331.261	-227.559	8.483.689	-10.842.227	257.861	10.097.573	0	-12.561.924
Voorzieningen voor verstrekte toezeggingen en financiële garanties	-499.014	-2.528.826	1.862.993	-181.287	228.064	0	-18.741	-1.136.811
Fase 1	-439.619	-2.489.439	1.699.202	81.711	116.829		-7.146	-1.038.462
Fase 2	-59.395	-39.387	163.791	-262.998	111.235		-11.595	-98.349
Fase 3	0	0	0	0	0	0	0	0

Per 31/12/2017 waren er op de balans individuele voorzieningen van 20.331.261 euro aangelegd en een IBNR voorziening van 6.240.696 euro. Per 31/12/2018 bedroegen de stage 3 voorzieningen 12.561.924 euro en de stage 1 en 2 voorzieningen (inclusief de voorziening voor de buitenbalans toezeggingen) 14.398.770 euro.

Per saldo was er een positieve impact van de waardeaanpassingen op de resultatenrekening die ondermeer het gevolg is van een beperkte terugname van de in het eigen vermogen aangelegde IFRS 9 waardeverminderingen en de goede economische groei in België en Nederland met stijgende pandwaarden als gevolg en ook een lagere werkloosheid.

In tabel **CR1-C** in bijlage wordt de globale exposure met vermelding van de kredietkwaliteit uitgesplitst naar geografisch gebied.

9. Bezwaarde en niet bezwaarde activa

De financiële instellingen moeten op voortschrijdende basisinformatie over de voorafgaande twaalf maanden openbaar maken over bezwaarde en niet bezwaarde activa, uitgaande van mediaanwaarden van minstens driemaandelijke gegevens.

Tabel 20: Overzicht van de bezwaarde activa

	31/12/2017	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2018	gem. 2018	gem. 2018
	nom. waarde	marktwaarde	nom. waarde	marktwaarde	nom. waarde	marktwaarde
Collateral voor afgeleide instrumenten (caps en swaps)	466.630.300	515.786.689	371.160.000	412.719.719	381.368.425	429.263.876
Collateral voor repo transacties	0	0	0	0	0	0
Collateral voor Bank Card Company	31.750.000	32.424.413	43.500.000	43.595.212	43.500.000	44.447.120
Totaal gegeven collateral	498.380.300	548.211.102	414.660.000	456.314.931	424.868.425	473.710.996
Betaalde cash (afgeleide instrumenten)		22.286.000		33.487.068		23.110.767
Ontvangen cash (afgeleide instrumenten)		74.941.976		3.842.727		62.821.293
Netto cash (afgeleide instrumenten)		-52.655.976		29.644.341		-39.710.526
Collateral kredietlijn NBB	250.000.000	259.573.950	250.000.000	256.135.687	250.000.000	257.854.818

Er waren eind 2018 voor nominaal 371.160.000 euro bezwaard in het kader van de afgeleide instrumenten en repo's en nominaal 43,5 mln in het kader van het gebruik van kredietkaarten door de klanten van de Vennootschap. In het kader van het collateral beheer werd bij de afgeleide instrumenten voor 33.487.068 euro cash betaald en er werd 3.842.727 euro cash ontvangen.

De bronnen van bezwaring zijn:

- collateral in het kader van het collateral beheer bij afgeleide instrumenten (de Vennootschap sluit hierbij enkel afgeleide instrumenten af voor het eigen renterisicobeheer). Voor de door de Vennootschap afgesloten of gekochte afgeleide producten bestaat er een uitgebouwd collateral management. Met elke tegenpartij is er een Credit Support Annex (CSA) van de International Swaps and Derivatives Association (ISDA) afgesloten. Deze CSA's zijn voornamelijk afgesloten om het tegenpartijrisico te minimaliseren. Veranderingen in marktwaarde van de afgeleide producten leiden tot de uitwisseling van collateral (in de vorm van effecten of cash).
- collateral bij het periodiek aangaan van repo's. Het globale kader voor het aangaan van repo's is uitgewerkt maar het is geen actief onderdeel van het funding beleid.
- collateral voor de vennootschap Bank Card Company (BCC) in het kader van de uitgifte en betalingsstromen van betaalkaarten. Het bedrag aan gegeven collateral is stabiel en wordt periodiek herzien.
- mogelijke collateral bij de NBB in het kader van de kredietlijn die de Vennootschap bij de NBB heeft. Gezien de kredietlijn niet gebruikt wordt, blijft het potentiële bedrag aan collateral constant. De Vennootschap heeft een kredietlijn bij de NBB van 250 miljoen euro waarvoor effecten zullen bezwaard worden op het moment dat deze kredietlijn wordt aangesproken.

De Vennootschap heeft tot nader order geen gedekte obligaties uitgegeven. Er zijn per 31/12/2018 wel kredieten die geëffectiseerd zijn maar deze worden op geconsolideerd niveau opnieuw opgenomen in de balans.

Buiten bovenvermelde gestelde zekerheden werden er bij de Vennootschap geen andere activa bezwaard. De rest van de activa op de balans kunnen dan ook als niet bezwaard beschouwd worden. In bijgevoegde tabel (**AE- Template A**) werd een overzicht gegeven van de bezwaarde en niet bezwaarde activa.

Er werd per einde 2018 geen andere dan de vermelde cash collateral ontvangen. Deze collateral werd opgenomen in de balans zodat template B – collateral received inzake de “ontvangen collateral” niet expliciet dient te worden opgenomen.

In tabel **AE – Template C**, toegevoegd in bijlage, is de link terug te vinden tussen de bezwaarde activa, ontvangen collateral en betrokken verplichtingen.

Zoals af te leiden uit de beschrijving is het vooral het collateral management bij de afgeleide instrumenten dat aanleiding geeft tot bezwaring van activa. Deze instrumenten worden afgesloten in het kader van het renterisicobeheer van de Vennootschap zelf. De betrokken afgeleide instrumenten en gegeven en ontvangen collateral worden stelselmatig gerapporteerd aan het Alco.

Mede door de Europese verordening European Market Infrastructure Regulation (EMIR) is het collateral management de laatste jaren wel geëvolueerd. De bedoeling van EMIR is om de handel in Over The Counter (OTC) derivaten transparanter en veiliger te maken.

EMIR bevat regels voor het afwickelen van derivaten door een centrale tegenpartij (CCP), een vergunningplicht voor die CCP's en eisen aan het onderpand en de overdraagbaarheid van posities, ook als de afwikkeling van de OTC-derivaten contracten niet via een CCP gebeurt.

Door de inwerkingtreding van EMIR zijn er nu een verplichte centrale afwikkeling en de rapportage van OTC transacties aan Trade Repositories. Daarnaast worden alle nieuwe transacties via een centrale tegenpartij afgewikkeld. Waar er in het verleden vooral effecten in onderpand werden gegeven wordt er door de werking met de CCP meer cash uitgewisseld.

10. Gebruik ratings van externe kredietbeoordelingsinstellingen (EKBI)

De Vennootschap gebruikt de ratings van volgende drie ratingbureaus (Externe Krediet Beoordelingsinstelling – EKBI) bij het bepalen van de wegingspercentages: Standard & Poor's (hierna S&P), Moody's en Fitch.

Op basis van deze externe ratings van de betrokken effecten wordt er een gewogen risicovolume percentage toegekend. Bij de berekeningen wordt conform de opgelegde principes steeds de beschikbare “second best” rating gebruikt. Wanneer er bijvoorbeeld maar twee ratings zijn, wordt ook de tweede gebruikt. Deze methode wordt ook toegepast voor de effectiseringsposities. In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van alle blootstellingscategoriën waarin externe ratings worden gebruikt bij de standaardbenadering. In het geval dat er geen externe rating beschikbaar is voor een specifieke positie, is het risicogewicht vastgelegd in CRR.

De ratings van alle genoteerde effecten worden stelselmatig opgevolgd door de afdeling CRA in het kader van de opvolging van het kredietrisico. In de financiële beleidslijn en het RAF zijn limieten vastgesteld voor de ratings waaraan de verschillende activaklassen minimaal dienen te voldoen. Indien de ratings dalen onder de beoogde limieten wordt dit stelselmatig gerapporteerd en – waar nodig – beslist om deze effecten alsnog te behouden.

De Vennootschap gebruikt de gepubliceerde standaardindelingen om het gewogen risicovolume te verkrijgen op basis van de ratings van de betrokken effecten.

Hierbij worden dus de ratings van de betrokken drie ratingbureaus gebruikt. Deze ratings zijn publiek beschikbaar bij de uitgiften en ratingwijzigingen worden ook steeds publiek gemaakt.

Tabel 21: Overzicht Basel STA categorieën waarbij ratings worden gebruikt per einde jaar

Risicopositie (STA)	Exposure 31/12/2017	Exposure 31/12/2018
Centrale overheden of centrale banken	3.317.360.825	2.989.600.038
Regionale en lokale overheden	911.923.981	715.381.369
Publiekrechtelijke entiteiten	214.365.938	247.483.221
Instellingen	360.666.809	158.742.444
Ondernemingen	88.651.405	223.252.950
Aandelen (participaties)	21.150.802	20.608.008
Effectiseringsposities	165.693.932	212.300.389

Bij toelichting 15 is een gedetailleerdere toelichting terug te vinden over het gebruik van de ratings bij effectiseringsposities.

Zoals toegelicht in het ‘risicobeheer’ gedeelte van de IFRS jaarrekening (onderdeel kredietrisico) worden er door de afdeling CRA ook interne ratings bepaald.

11. Blootstelling aan marktrisico

De Vennootschap doet geen eigen vermogensberekeningen voor het marktrisico, vermits de Vennootschap noch in het verleden noch vandaag een trading book heeft alsook geen instrumenten in vreemde valuta.

De afgeleide instrumenten in de balans van de Vennootschap onder de activa en passiva aangehouden voor handelsdoeleinden werden allen afgesloten in het kader van (a) de afdekking van het renterisico van het banking book of (b) bij het realiseren van effectiseringstransacties.

Bij de berekening van het kredietrisico worden deze afgeleide instrumenten verwerkt volgens de methode gebaseerd op de waardering tegen marktwaarde.

12. Operationeel risico en overige risico's

Na het vervullen van de formele vereisten (o.a. het indienen van een informatiedossier bij de toezichthouder en het verder uitbouwen van een operationeel kader voor het operationeel risicobeheer) gebruikt de Vennootschap sinds 1 juli 2008 de standaardmethode voor het berekenen van het vereiste eigen vermogen voor het operationeel risico.

Bij deze standaardmethode moeten de activiteiten en dus ook het operationeel resultaat toegewezen worden aan meerdere bedrijfslijnen. De eigen vermogensvereiste verschilt van bedrijfslijn tot bedrijfslijn en dit wordt berekend door het operationeel resultaat te vermenigvuldigen met 12%, 15% of 18%.

Bij de Vennootschap werd het operationeel resultaat toegewezen aan de bedrijfslijnen courtagediens ten behoeve van particulieren en kleine partijen, bankdiensten ten behoeve van particulieren en kleine partijen en tenslotte vermogensbeheer (die alle drie met een factor van 12% moeten vermenigvuldigd worden).

Op basis van het drie jaar gemiddelde van de som van de jaarlijkse eigen vermogensvereisten voor het operationeel risico, dient de Vennootschap 82.304.796 euro eigen vermogen aan te houden per 31 december 2018.

Deze verdere stijging ten opzichte van vorige jaren is het gevolg van het hogere operationele resultaat van de laatste jaren. De jaren met lagere operationele resultaten worden vervangen door recentere jaren met hogere operationele resultaten.

In de benadering van operationeel risico voor ICAAP wordt indien nodig een correctie (toeslag) doorgevoerd als een maturiteitsscore op de interne controle lager ligt dan het gewenste niveau, daarnaast is er een toeslag voor stressscenario's. Binnen het operationeel risico is er toenemende aandacht voor cyber security: de resultaten van een cyber security maturity assessment worden vertaald in een roadmap om zo de maturiteit verder naar het gewenste targetniveau te brengen.

Voor de overige risico's verwijzen we naar hoofdstuk 5.5 van het IFRS jaarverslag van Argenta Spaarbank waar de niet-financiële risico's (NFR) uitgebreider beschreven worden.

De overkoepelende definitie voor de niet-financiële risico's is de kans op negatieve gevolgen (zowel financiële en/of reputatieschade) als direct of indirect gevolg van ontoereikende of falende interne processen, mensen of systemen, of door externe gebeurtenissen.

13. Blootstelling aan het aandelenrisico

Naast een zeer beperkt aantal strategische beleggingen in aandelen, houdt de Bankpool eveneens een beperkt aantal posities in individuele aandelen aan (vanuit een investeringsperspectief).

De Vennootschap had slechts een zeer beperkte positie van 62.498 euro aan strategische beleggingen. De positie omvat aandelen van enkele entiteiten die conform de Belgische bankboekhouding als financiële vaste activa beschouwd worden en reeds een lange periode in bezit van de Vennootschap zijn.

Daarnaast heeft de Vennootschap in de voorbije jaren eveneens een zeer beperkte positie in aandelen opgebouwd die vanuit een investeringsperspectief zijn aangegaan en ondermeer gekoppeld zijn aan vastgoedvennootschappen.

In 2018 werd er geen meerwaarde gerealiseerd op de beperkte portefeuille.

Deze aandelen worden allemaal verwerkt volgens de standaardbenadering. Daarnaast werden ook enkele achtergestelde leningen onder deze categorie verwerkt.

Tabel 22: Overzicht aandelen volgens STA benadering

	Boekwaarde	Marktwaarde	Niet-gerealiseerde meer/minwaarde	Gerealiseerde meer/minwaarde
Strategische Participaties	62.498	62.498	0	0
Beleggingen				
Beursgenoteerd	4.939.117	6.587.685	1.648.567	0
Private equity	0	0	0	0
Andere	0	0	0	0
Achtergestelde leningen	13.869.303	13.960.724	91.421	0
Totaal	18.870.918	20.610.906	1.739.988	0

Indien aandelen verhandeld worden op een actieve markt geldt de beurskoers als marktwaarde. Voor de zeer beperkte portefeuille strategische aandelen werd de boekwaarde als marktwaarde weerhouden.

Verwerking verzekeringsparticipatie op BVg CRR scope niveau

Op BVg niveau wordt – zoals reeds toegelicht – de participatie in de verzekeringspool in het kader van de toepassing van het Danish Compromise (DC) opgenomen als exposure en onder de IRB benadering aan 370% gewogen.

De betrokken participatie wordt dus niet afgetrokken van het eigen vermogen (non-deducted participations in insurance undertakings), zie template **INS 1** in bijlage voor het overzicht van niet-afgetrokken deelnemingen in verzekeringsondernemingen.

De participatiewaarde bedraagt 176.445.506,20 euro die vermenigvuldigd wordt met 370% om zo een gewogen risicovolume te bekomen van 652.848.372,94 euro en een eigen vermogenvereiste van 52.227.870 euro.

14. Blootstelling aan het renterisico

In dit hoofdstuk wordt meer informatie gegeven bij de gehanteerde aannames van de Vennootschap bij de opvolging van het renterisico in het banking book (Interest Rate Risk in the Banking Book – IRRBB). In het IFRS jaarverslag is onder hoofdstuk 5 een uitgebreide toelichting terug te vinden.

Het renterisico wordt gedefinieerd als de huidige en toekomstige blootstelling van de winstgevendheid en het eigen vermogen van een instelling aan ongunstige marktrentebewegingen. Het banking book is hierbij het geheel van de rentende vermogensbestanddelen van de instelling die niet tot de handelsportefeuille behoren.

Niet-rentende vermogensbestanddelen (daarbij inbegrepen de niet-rentende elementen van het reglementair eigen vermogen van de instelling) maken geen deel uit van het banking book. De rentende vermogensbestanddelen van de Vennootschap behoren uitsluitend tot het banking book.

Het renterisico wordt zowel vanuit een inkomensperspectief als vanuit een economische waardeperspectief gerapporteerd.

De economische waarde van het banking book kan omschreven worden als de algebraïsche som van de tegen de geldende of toekomstig veronderstelde marktrente en over hun rentelooptijd verdisconteerde verwachte kasstromen, andere dan de commerciële marges, van de bestanddelen van het banking book.

Het inkomensperspectief focust in hoofdzaak op de volatiliteit van het renteresultaat, het verschil tussen renteopbrengsten en rentekosten. Op geconsolideerd niveau wordt hierbij ook rekening gehouden met de marktwaardewijzigingen van rentederivaten die via de winst- en verliesrekening worden verwerkt. Sinds 1 oktober 2008 wordt er op een deel van de rentederivaten hedge accounting toegepast wanneer deze een aantoonbaar renterisico-reducerend karakter hebben.

Schommelingen in de economische waarde zijn bij een rentegevoelige onderneming sterk afhankelijk van de duration gap, zijnde de mismatch tussen de duration (gemiddelde renteduurtijd van een rentedragend instrument waarin naast de rentevervaldag van het kapitaal ook rekening wordt gehouden met de timing van tussentijdse coupons) van alle activa en van alle passiva.

Hoe groter deze mismatch, hoe groter de rentegevoeligheid. De rentegevoeligheid wordt gemeten en gerapporteerd in termen van gevoeligheid van de economische waarde en het renteresultaat aan een wijziging van de rentecurve onder toepassing van verschillende rentescenario's. In het geval van berekening van de gevoeligheid van het renteresultaat wordt naast het renterisico ook rekening gehouden met het business- en basisrisico.

Binnen de ALM systemen worden alle rentedragende activa, passiva en buitenbalansposities volgens hun respectievelijke aard gemodelleerd. Alle materiële bronnen van renterisico worden in beschouwing genomen.

Ter verdiscontering van kasstromen en projecties ervan hanteert de Vennootschap als basis de spot swap vs euribor 3M - curve.

Het Alco kan beslissen om een methodologie aan te passen, wat in voorkomend geval wordt toegelicht in het directiecomité, die de beslissing zal bekrachtigen en hierover zal rapporteren aan het risicocomité.

Voor de berekening van de economische waarde wordt de spot swap vs euribor 3M - curve gebruikt op de rapporteringdatum. Op de verdisconteringsrentes wordt geen marge verrekend noch worden de commerciële marges die vervat zitten in de kasstromen verdisconteerd. Op deze manier wordt renterisico strikt gescheiden gehouden van andere risicotypes (zoals krediet- en businessrisico).

In het ALM renterisicobeheersysteem wordt de impact van een gedetermineerd spectrum van rentescenario's onderzocht. Voor inkomensanalyses wordt hierbij telkens een conservatieve flat balance hypothese gehanteerd waarbij zowel de balansgrootte als de balansmix onveranderd blijft. Hiernaast kan deze ook dynamisch in functie van het business plan worden berekend.

Aannames betreffende het gedrag van deposito's zonder vaste looptijd

Voor simulaties van de economische waarde worden binnen prudentiële NBB rapporteringen volgende gemiddelde rentevastheden verondersteld (duration-hypothesen) voor deposito's die in theorie dagelijks opvraagbaar zijn maar waarvan empirisch blijkt dat zij gemiddeld gezien geruime tijd op de betreffende rekeningen blijven staan:

- a) spaarrekeningen België: 2 jaar
- b) spaarrekeningen Nederland: 2 jaar
- c) zichtrekeningen België: 5 jaar

Voor simulaties van het renteresultaat worden binnen prudentiële NBB rapporteringen voor dergelijke non-maturing deposito's het volgend herprijzingsgedrag verondersteld, gegeven een bepaalde marktrenteschok:

- a) spaarrekeningen België: 70% van de marktrentewijziging bij een rentestijging en 70% bij een rentedaling, met een vertraging van 6 maanden ten aanzien van het moment van de marktrenteschok
- b) spaarrekeningen Nederland: 70% van de marktrentewijziging bij een rentestijging en 70% bij een rentedaling, met een vertraging van 6 maanden ten aanzien van het moment van de marktrenteschok
- c) zichtrekeningen België: tarief is ongevoelig voor marktrenteschokken

Bij interne simulaties en binnen prudentiële ECB rapporteringen wordt het veronderstelde herprijzingsgedrag voor spaarrekeningen België gemodelleerd via een intern ontwikkeld replicating model. Dit betreft een econometrisch model waaruit op basis van het historisch en verwachte herprijzingsgedrag en de omloop van deze deposito's een (risico) optimale herbeleggingsstrategie van deze gelden wordt afgeleid. Dit model wijkt af van de prudentiële NBB 2 jaar duration-hypothese omdat het meer bedrijfseconomisch onderbouwd is. Het replicating model is evenwel niet louter op historische bedrijfsdata gecalibreerd maar het incorporeert eveneens extra voorzichtigheid omdat er een forward look zit ingecalculeerd.

Voor spaarrekeningen Nederland en zichtrekeningen België worden voor interne simulaties sinds eind 2018 ook gebruik gemaakt van intern ontwikkelde replicating modellen. Voor de spaarrekeningen Nederland is dit conceptueel hetzelfde model als voor de spaarrekeningen België. Voor zichtrekeningen België is dit eenvoudiger van opzet vermits dit geen tarief- en volumegevoelig maar een louter volumegevoelig product betreft.

Aannames betreffende optierisico

Binnen het renterisicobeheer onderscheidt de Vennootschap twee impliciete opties waarmee het kan geconfronteerd worden.

Bij de eerste optie heeft de klant de mogelijkheid om zijn hypotheeklening vervroegd terug te betalen. In het model wordt op volgende wijze met deze optie rekening gehouden:

- a) Voor de hypotheek België wordt een intern ontwikkeld prepayment model toegepast dat wordt gedreven door de financiële incentive van de klant en de leeftijd van de hypotheek.
- b) Voor de hypotheek Nederland worden de prepayments voorspeld op basis van een korte- en lange termijn gemiddelde, gebaseerd op interne waarnemingen.

Deze gedragsmodellen zijn aan het Model Risk Management Framework onderworpen en dienen een aan het belang ervan gekoppelde modelcyclus te volgen om ze in lijn te houden met het geobserveerde prepayment gedrag.

Bij de tweede optie worden Belgische hypotheektarieven bij renteherziening automatisch afgetopt of gefloored omwille van een contractueel vastgelegde maximale tariefstijging of -daling. De impact hiervan wordt ingecalculeerd bij de meting van het renterisico, zowel binnen simulaties van de economische waarde als van het renteresultaat.

Behandeling van het pijlnrisico

In de periode tussen de goedkeuring van een hypothecaire lening en het verlijden van de notariële akte kunnen tussentijdse marktrentebewegingen de rente waaraan de hypotheeklening uiteindelijk doorgaat beïnvloeden. Bij stijgende rentes zal de cliënt nog kunnen genieten van het tarief dat geldig was toen de hypotheeklening werd aangevraagd.

Anderzijds zal de cliënt bij dalende markttrentes kunnen kiezen om het tarief te nemen dat geldig is net voor het verlijden van de akte.

In deze periode waarin leningen zijn toegezegd maar waarvan het tarief nog niet vaststaat is er dus een exposure aan pijplijnrisico. Dit offerterisico wordt steeds meegerekend in de renterisicobepaling vanuit een economisch waardeperspectief.

De afdeling ALM van de Vennootschap rapporteert over het renterisico maandelijks op vennootschappelijk niveau en driemaandelijks op geconsolideerd niveau.

15. Blootstellingen met betrekking tot effectiseringsposities

15.1. Eigen effectiseringen

In oktober 2017 werd een effectiseringstransactie uitgevoerd, namelijk de effectisering van een portefeuille Nederlandse residentiële hypothecaire leningen met NHG garantie via de SPV Green Apple 2017-I-NHG. Vervolgens werd er in juni 2018 opnieuw een effectiseringstransactie uitgevoerd, eveneens een effectisering van een portefeuille Nederlandse residentiële hypothecaire leningen met NHG garantie, via de SPV Green Apple 2018-I-NHG.

De betrokken SPV's hebben een winst van 2.000 euro per entiteit (minimale fiscale basis). De ontvangen en betaalde interesten en de andere kosten komen op het niveau van de Vennootschap terug in haar resultatenrekening. Dit wordt hierbij op een boekhoudkundige en fiscaal neutrale manier verwerkt.

Het betreffen traditionele effectiseringen, waarbij de doelstelling het aantrekken van nieuwe financiering (aanboren van een nieuwe fundingbron) is met het oog op het verder verstrekken van hypothecaire kredieten.

De Vennootschap heeft hierbij de door de SPV's uitgegeven B en C notes zelf gekocht met een uitstaande blootstelling van 279.966.072 euro. Er werden voor initieel notioneel 1,2 miljard euro (Green Apple 2017-I-NHG) en voor initieel notioneel 1 miljard euro (Green Apple 2018-I-NHG) notes geplaatst bij institutionele beleggers. Er zijn geen buitenbalansblootstellingen voor deze effectiseringen. In het kader van het algemene fundingplan zijn nog effectiseringen voorzien.

De SPV's Green Apple – die de effectiseringstransactie heeft uitgevoerd - worden onder de IFRS normen volledig geconsolideerd, zodat de onderliggende Nederlandse hypothecaire leningen opnieuw op de balans kwamen van de geconsolideerde entiteit.

Hierbij worden zowel het liquiditeitsrisico en renterisico van de onderliggende kredieten (en bijgevolg ook de behouden notes) mee beheerd bij de Vennootschap conform de voorziene standaard rapporteringen en governance van de Argenta Groep. Het renterisico blijft bij de Vennootschap door de aanwezigheid van een cap structuur in de globale transactie.

Een uitgebreide toelichting over de Green Apple 2017-I-NHG uitgifte, de Green Apple 2018-I-NHG uitgifte en de globale structuur is terug te vinden bij de website www.argenta.eu. Onder de "debt issuance" zijn de kenmerken van deze uitgifte, de prospectus en "investor presentation" terug te vinden.

In onderstaande tabel is er een samenvatting van de eigen effectiseringen opgenomen van de lopende periode. Deze effectiseringen hebben betrekking op hypothecaire leningen, en zijn bijgevolg gerelateerd aan blootstellingscategorie "gedekt aan onroerend goed"

Tabel 23: Overzicht exposures eigen effectiseringen

Totale blootstelling	Renderend	Niet-renderend	Waarvan: achterstallig	Gecumuleerde waardeverminderingen	Waarvan stage 1:	Waarvan stage 2:	Waarvan stage 3:
2.272.215.885	2.269.096.758	3.119.127	1.981.726	194.538	14.131	129.576	50.651

De in aanmerking genomen waardeverminderingen met betrekking tot de eigen effectiseringen (op basis van de kredieten van beide entiteiten die opgenomen worden als exposure bij de berekening van de kredietrisico vereisten) bedragen 194.538 euro in 2018, waarvan 14.131 euro voor stage 1, 129.576 euro voor stage 2 en ten slotte 50.651 euro met betrekking tot kredieten in stage 3.

Rol als originator in effectiseringstransacties

De Vennootschap is actief in verschillende rollen ten opzichte van effectiseringsoperaties. Als initiator (*originator*) van effectiseringsoperaties verkoopt de Vennootschap (*seller*) de te effectiseren leningen aan de uitgever (*issuer*).

In het geval van de door de Vennootschap geïnitieerde effectiseringsoperatie is de uitgever een onder Nederlands recht opgerichte SPV Green Apple BV. Deze onderneming koopt de kredieten en geeft obligaties (notes) uit om deze aankoop te kunnen betalen.

De administratie van de SPV's Green Apple worden uitgevoerd door Intertrust Services, een onafhankelijke Nederlandse onderneming gespecialiseerd in effectiseringsoperaties en *trust management*.

Hierbij is de Vennootschap ook betrokken bij de transactie door de structuur van een front- en back cap waarmee het renterisico bij de Vennootschap blijft.

De Vennootschap is niet betrokken als sponsor bij andere effectiseringstransacties. De Vennootschap is wel betrokken bij andere effectiseringsoperaties door zijn rol als belegger (zie 15.2. Portefeuille effectiseringsposities).

Toegepaste CRR benaderingen

Voor de eigen effectisering wordt de Vennootschap beoordeeld dat er geen significante transfer van kredietrisico is en worden de geëffectiseerde blootstellingen opgenomen onder de eigen vermogensvereisten in plaats van de eigen ingekochte B en C notes.

De SPV's Green Apple werden onder de IFRS normen volledig geconsolideerd, zodat de onderliggende Nederlandse hypothecaire leningen met NHG garantie opnieuw op de balans kwamen van de geconsolideerde entiteit.

Met de effectiseringstransacties wordt geen vrijval van kapitaal beoogd en op het niveau van Argenta Spaarbank solo wordt er een kapitaalvereiste berekend voor alle geëffectiseerde kredieten. Dit vervangt de berekening van een eigen vermogensvereiste voor de (zelf aangekochte) B en C notes. Er wordt dus een kapitaalvereiste berekend voor de onderliggende kredieten in plaats voor de uitgegeven en zelf aangekochte notes.

Op het niveau van de consolidatie worden de eigen vermogensberekeningen van de hypothecaire kredieten behouden (vermits de kredieten opnieuw op de balans komen) en vallen de zelf behouden B en C notes weg in de consolidatie.

Grondslagen voor de financiële rapportering

De effectisering kunnen de vorm aannemen van een verkoop van de betrokken activa naar met een speciaal doel opgerichte entiteiten (SPV) of een overdracht van het kredietrisico door middel van kredietderivaten.

Een SPV geeft effectentranches uit voor de financiering van de aankoop van de activa. De in een effectisering begrepen financiële activa worden (volledig of gedeeltelijk) niet langer opgenomen in de balans van de uitgevend financiële instelling wanneer de betrokken Vennootschap nagenoeg alle risico's en opbrengsten van de activa (of delen ervan) overdraagt.

De B en C notes van de Green Apple 2017-I-NHG en Green Apple 2018-I-NHG uitgiftes worden op solo niveau aan "amortised cost" waardering opgenomen omdat het de bedoeling is om deze effecten te behouden tot de call datum. Op geconsolideerd niveau worden deze notes geëlimineerd en komen de kredieten opnieuw op de balans van de Vennootschap.

Op geconsolideerd niveau worden er geen winsten gerealiseerd bij de verkoop van de kredieten. Door de werkwijze van de DPP (deferred purchase price) komt het renteresultaat van de kredieten op enkelvoudig niveau in de resultatenrekening terecht.

Alle effectiseringsposities die de Vennootschap heeft aangekocht, zijn genoteerd. Op deze manier wordt dan ook een externe waardering van deze effecten verkregen. In het IFRS jaarverslag van de Vennootschap wordt onder hoofding 24 een uitgebreidere toelichting gegeven bij de reële waarde van financiële instrumenten.

De Vennootschap heeft tot nader order slechts sporadisch kredieten verkocht in het kader van effectiseringstransacties. Het betrof hier steeds effectiseringstransacties waarbij de betrokken kredieten nadien via de consolidatie opnieuw op de balans van de Vennootschap kwamen. De betrokken kredieten werden dan ook niet opgenomen in het trading book. De Vennootschap heeft in globo geen trading book. De verworven afgeleide instrumenten worden bijvoorbeeld ook steeds aangegaan voor eigen rekening om (rente)risico's van de Vennootschap te hedgen.

Er worden periodiek (en direct na het toekennen van de kredieten) ook kredieten verkocht door de Vennootschap aan zusterentiteit Argenta Assuranties. Dit staat los van de uitgevoerde en bovenvermelde effectisering.

15.2. Portefeuille effectiseringsposities

Naast de door de Vennootschap zelf uitgevoerde en hierboven beschreven effectiseringstransacties bezit de Vennootschap in het kader van haar beleggingsbeleid een aantal ABS'en en MBS'en.

Deze effecten maken deel uit van de investeringsportefeuille van de Vennootschap (de Vennootschap heeft geen trading portefeuille) en de risico's hiervan worden opgevolgd conform de governance voor de globale investeringsportefeuille.

De Vennootschap investeert enkel in de A tranches van effectiseringstransacties en heeft geen "res securitisation" posities in haar bezit.

De posities worden – behoudens enkele beperkte uitzonderingen – volgens de IRB-methode onder de risicopositielcategoric 'effectiseringsposities' verwerkt. Beide benaderingen (zowel IRB als STA) worden dus gebruikt.

De RMBS met achterliggend hypotheke worden volgens IRB RBA (Rating Based Approach) verwerkt (look-through en dezelfde benadering als de eigen hypotheke die onder IRB verwerkt worden). De ABS (de auto effectiseringc waarin de Vennootschap belegt) worden volgens de STA benadering verwerkt (geen toepassing van look-through).

Alle aangekochte effectiseringsposities worden opgenomen in de beleggingsportefeuille van de instelling.

Onderstaand overzicht geeft een geografisch overzicht van de als belegging aangekochte effectiseringsposities. Deze geografische indeling is zoals voor de hele beleggingsportefeuille gebaseerd op de landcode van de uitgever.

Tabel 24: Geografische indeling van de effectiseringsposities per einde jaar

Type	Land	Risicopositie 2017	Risicopositie 2018
MBS	BE	23.431.633	17.678.755
MBS	ES	22.050.474	17.631.199
MBS	FR	39.091.729	25.340.006
MBS	GB	14.829.162	14.752.878
MBS	IE	32.416.706	29.788.052
MBS	NL	762.420.957	657.253.286
ABS	DE	20.680.302	48.639.180
ABS	ES	26.063.442	0
ABS	FR	25.623.978	14.977.848
ABS	IE	21.300.104	18.821.212
ABS	LU	74.926.547	101.793.541
ABS	NL	23.163.002	28.072.080
ABS	US	7.242.797	4.730.557
Totaal effectiseringsposities		1.093.240.831	979.478.592

De volgende tabel geeft een overzicht van de betrokken effectiseringsposities met vermelding van externe ratings (ter duiding van de kredietkwaliteit van de effecten), hun EAD en de totale eigen vermogensvereiste volgens de IRB methode.

De ratings die de betrokken rating agencies aan de transacties geven worden gebruikt voor de wegingen en eigen vermogen berekening.

Tabel 25: Overzicht EAD en vereiste van effectiseringsposities

Rating S&P	Rating MDY	Rating FITCH	ABS	MBS	Totaal
	Aaa	EAD	61.772.816	19.192.681	80.965.497
		Eigenvermogensvereiste	988.349	113.928	1.102.277
	AAA	EAD	50.751.303	319.370.680	370.121.983
		Eigenvermogensvereiste	812.008	1.895.784	2.707.792
	A+	EAD		1.041.053	1.041.053
		Eigenvermogensvereiste		8.828	8.828
	Aa1	AAA		3.648.368	3.648.368
		Eigenvermogensvereiste		24.751	24.751
		A+		4.217.130	4.217.130
		Eigenvermogensvereiste		35.761	35.761
A+	Aaa	B		2.345.100	2.345.100
		Eigenvermogensvereiste		19.886	19.886
AA	Aa2			1.886.960	1.886.960
		Eigenvermogensvereiste		12.801	12.801
AA+	Aaa	AAA	4.730.557		4.730.557
		Eigenvermogensvereiste	80.230		80.230
AAA			26.195.589	5.408.659	31.604.248
		Eigenvermogensvereiste	419.123	32.106	451.228
		AAA	23.454.900	83.887.283	107.342.184
		Eigenvermogensvereiste	375.272	497.955	873.227
	Aaa		47.793.844	61.314.462	109.108.306
		Eigenvermogensvereiste	764.689	363.963	1.128.652
		AAA	2.335.408	252.253.058	254.588.466
		Eigenvermogensvereiste	37.366	1.497.374	1.534.740
	Aa1	A+		2.285.944	2.285.944
		Eigenvermogensvereiste		15.508	15.508
B-	B2			1.499.457	1.499.457
		Eigenvermogensvereiste		1.499.457	1.499.457
AA-	Aa1			4.093.340	4.093.340
		Eigenvermogensvereiste		27.769	27.769
Totaal EAD			217.034.417	762.444.175	979.478.592
Totaal eigenvermogensvereiste			3.477.036	6.045.872	9.522.908

De portefeuille effectiseringsposities is beperkt gedaald van een risicoblootstelling van 1.093.240.831 euro per 31 december 2017 naar 979.478.592 euro per 31 december 2018.

Na toepassing van de wegingspercentages en de 8%-vereiste, werd er een eigen vermogensvereiste van 9.522.908 euro (ten opzichte van 11.186.852 euro per 31/12/2017) verkregen voor deze aangekochte effectiseringsposities.

De Vennoetschap koopt enkel tranches met de hoogste kredietkwaliteit (zie bovenstaande tabel met vermelding van ratings) en dient geen bedragen van haar nuttig eigen vermogen af te trekken (artikel 444 CRR punt (e)). Er wordt ook geen gebruik gemaakt van kredietrisicomatiging voor deze exposures in de eigen vermogensberekeningen.

Er is één positie met een S&P rating van B- die wordt gewogen aan 1.250% per 31 december 2018 en waarvoor de EAD 1.499.457 EUR bedraagt. De reden van de downgrade van deze positie zijn de geleden verliezen in de transacties (reservefondsen zijn volledig gebruikt). Echter, voor de A tranche die Argenta aanhoudt, verloopt de betaling zoals verwacht (en bijgevolg zonder verliezen).

15.3. Opvolging effectiseringsposities

De afdeling Credit Risk Analyse (CRA) staat in voor de opvolging van de posities van de beleggingsportefeuille en ook van de aangekochte effectiseringsposities. De aangekochte posities worden stelselmatig gemonitord en elke drie maanden wordt er een uitgebreid analyserapport over deze posities opgemaakt dat besproken wordt op het Alco. Op basis van de evolutie van het kredietrisico van de onderliggende activa van de effectiseringsposities worden indien nodig voorstellen gedaan om voorzieningen aan te leggen.

In het analyserapport wordt een overzicht gegeven van de prestatie van de Structured Credit Portfolio (SCP). De opvolging van de RMBS en ABS transacties gebeurt hierbij aan de hand van Coverage Ratio's (CR).

Een CR meet in welke mate de aanwezige kredietversterking, Credit Enhancement (CE), van een RMBS de verwachte verliezen op de onderliggende pool van leningen, Expected Loss (EL), kan dekken in geval van een wanprestatie of default. De verwachte verliezen worden bepaald aan de hand van een schatting van de totale kans op default, Probability of Default (PD), en een schatting van de omvang van het verlies bij default, Loss Given Default (LGD). Het verwachte verlies heeft betrekking op de hoofdsom die onbetaald blijft na verkoop van de waarborgen.

De CR's geven een beeld van de prestaties van zowel de totale portefeuille als van de individuele transacties. De CR worden verder berekend in een base case en severe case scenario. Een $CR > 1$ geeft aan dat de aanwezige credit enhancement de verwachte verliezen binnen de transactie kan opvangen en dat er geen verliezen verwacht worden op de tranche in de portefeuille. Gezien het overgrote deel van de RMBS portefeuille bestaat uit Nederlandse RMBS'en wordt een benchmark opgesteld voor de vergelijking van de prestaties.

De Vennootschap koopt enkel de hoogste tranches van de uitgegeven effectiseringsposities waardoor ze tot nader order nog geen enkel effectief verlies geleden heeft op deze posities. Op basis van de externe ratings – en na een beperkte stijging van de portefeuille - is de totale vermogenvereiste voor de effectiseringsposities beperkt gestegen. De Vennootschap heeft geen enkele resecuritisatie of synthetische effectisering in haar portefeuille. Deze elementen werden opgenomen in onderstaande tabel.

Tabel 26: Overzicht kerngegevens effectiseringsposities

Overzicht effectiseringsposities	Handelsportefeuille	Investeringsportefeuille
Totale effectiseringsportefeuille	0	979.478.592
Waarvan exposure type (Mortgage Backed Securities - MBS)	0	767.174.731
Waarvan exposure type (Asset Backed Securities - ABS)	0	212.303.861
Traditional securitisations	0	979.478.592
Synthetic securitisations	0	0
Resecuritisations posities	0	0
Gegevens Green Apple 2017 SPV		
Uitstaand per einde 2018 van de uitgegeven notes	0	1.210.512.000
Uitstaand per einde 2018 van de aangekochte B en C notes	0	156.000.000
Geëffectiseerde kredieten in oktober 2017	0	1.353.431.381
Gegevens Green Apple 2018 SPV		
Uitstaand per einde 2018 van de uitgegeven notes	0	1.099.526.072
Uitstaand per einde 2018 van de aangekochte B en C notes	0	123.966.072
Geëffectiseerde kredieten in juli 2018	0	984.947.146
Activa reeds toegewezen om te effectiseren	0	0
Eigen vermogenvereiste gekochte effectiseringsposities	0	9.522.908
Afgetrokken van het eigen vermogen of 1.250% weging	0	1.499.457

Zowel op het enkelvoudig als het geconsolideerd niveau worden de eigen vermogenvereiste voor de onderliggende kredieten berekend en niet op de zelf aangekochte Green Apple notes.

16. Beloningsbeleid

In dit onderdeel worden toelichtingen inzake het beloningsbeleid gegeven (zowel inhoudelijke elementen als het besluitvormingsproces om tot dit beleid te komen). Een groot deel van deze toelichtingen zijn ook opgenomen in het gecombineerd BVg jaarverslag dat gepubliceerd is op de www.argenta.be website.

Remuneratiecomité

Het remuneratiecomité verstrekt advies aan de raad van bestuur opdat de door het beloningsbeleid gecreëerde stimulansen niet van aard zijn om aan te sporen tot het nemen van buitensporige risico's binnen Argenta of tot gedragingen die andere belangen nastreven dan het belang van de Argenta Groep en haar deelgenoten (stakeholders).

Het remuneratiecomité is belast met de volgende taken:

- advies uitbrengen over het beloningsbeleid van de onderneming;
- de voorbereiding van de beslissingen over het beloningsbeleid van Argenta medewerkers dat door de raad van bestuur moet worden vastgesteld, met name beslissingen die gevolgen hebben voor de risico's en het risicobeheer van Argenta inclusief m.b.t. personen verantwoordelijk voor de onafhankelijke controlefuncties, en over elke wijziging aan het beloningsbeleid; en
- de opvolging van het beloningsbeleid om te verzekeren dat:
 - het beleid consistent is met en bevorderlijk is voor een gezond en effectief risicobeheer, en geen excessief risicogedrag induceert;
 - het beleid in lijn is met de strategie van Argenta, haar waarden en lange termijn doelstellingen;
 - het beleid de belangen van klanten en investeerders beschermt, duurzame en lange termijn waarde creatie voor de aandeelhouders bevordert en maatregelen bevat om belangenconflicten te vermijden.

Het remuneratiecomité is een raadgevend comité ter ondersteuning van de raad van bestuur. Het comité rapporteert en doet aanbevelingen aan de raad van bestuur maar heeft geen beslissingsbevoegdheid.

Het remuneratiecomité wordt voorgezeten door een onafhankelijke bestuurder en is zo samengesteld dat het een gedegen en onafhankelijk oordeel kan geven over het beloningsbeleid, de beloningspraktijken en de prikkels die daarvan uitgaan voor de risicobeheersing, de eigendomsbehoeften en de liquiditeitspositie. Het comité is samengesteld uit minimum twee leden, zijnde niet-uitvoerende leden van de raad van bestuur, waaronder minstens één onafhankelijk lid van de raad. De voorzitter van de raad van bestuur is niet de voorzitter van het remuneratiecomité.

Het remuneratiecomité was in 2018 als volgt samengesteld: C. Henriksen (voorzitter), R. Vanderstichele, E. Walkiers, J. Cerfontaine, gast als vertegenwoordiger van het risicocomité.

De bijeenkomsten worden gehouden zo vaak als de voorzitter van het comité dit wenselijk acht, en indien mogelijk minstens twee keer per jaar. In 2018 kwam het comité één keer samen.

Loonpolitiek van de Argenta Groep

De raad van bestuur van Argenta stelt op advies van het remuneratiecomité de algemene beginselen van het beloningsbeleid voor medewerkers vast en ziet toe op de implementatie (hierna de loonpolitiek). De loonpolitiek bepaalt welke referentiesalarissen van toepassing zijn voor welke functies. Daarbij wordt rekening gehouden met de moeilijkheidsgraad, de verantwoordelijkheid, het competentieniveau, de ervaring en de benodigde specialisatie van een bepaalde functie. Argenta streeft ernaar zijn medewerkers te vergoeden op een marktconforme manier. De directie Organisatie & Talent communiceert voor alle functies binnen alle werkmaatschappijen van Argenta op een transparante wijze de loonpolitiek.

Bij de bepaling van de compensation benchmarks die worden gebruikt in het kader van het loonbeleid voor alle medewerkers werkt Argenta samen met Korn Ferry Hay Group.

De loonpolitiek van Argenta was primair afgestemd op de cao van de spaarbanken (PC 308). Door de overgang van de spaarbanken naar het PC 310 van de banken in 2017, werd de loonpolitiek aangepast voor alle interne Argenta medewerkers in België, conform de modaliteiten vastgelegd in de cao.

Alle personeelsleden van Argenta in België krijgen naast een maandloon, ook enkel en dubbel vakantiegeld, een dertiende maand, een hospitalisatieverzekering, een groepsverzekering en maaltijd- en ecocheques. De hospitalisatieverzekering kan worden uitgebreid voor het hele gezin. Voor bepaalde functies worden bedrijfswagens en forfaitaire onkostenvergoedingen toegekend. De totale loonmassa van de Argenta Groep is terug te vinden in de IFRS jaarverslagen (zie www.argenta.be).

Geen variabele verloning

Het loon van alle medewerkers, hetzij bedienden, kaderleden of directieleden, bestaat uitsluitend uit een vast bedrag. Binnen Argenta is er geen variabele verloning. De ratio variabele versus vaste verloning bedraagt met andere woorden 0%.

Een ander belangrijk principe is dat Argenta geen aandelen of aandelenopties toekent als beloning voor prestaties. Argenta maakt ook geen gebruik van uitgestelde verloning en kent geen instapbonus (sign-on payment) toe. Ontslagvergoedingen worden toegekend conform de individuele arbeidsovereenkomst van de betrokken werknemer.

Aangewezen medewerkers (Identified Staff)

Voor de aangewezen medewerkers (medewerkers die door hun functie het risicoprofiel van een instelling materieel kunnen beïnvloeden) zijn de beloningsprincipes dezelfde als voor andere functies binnen Argenta. Ook voor hen bestaat de beloning uitsluitend uit een vast bedrag. Hierdoor waarborgt het beloningsbeleid dat er geen materiële belangenconflicten ontstaan voor medewerkers in controlefuncties en dat er geen buitensporige risico's worden genomen. Individuele objectieven worden bij Argenta zo geformuleerd dat ze de onafhankelijke werking niet in de weg kunnen staan en het risicoprofiel van de instelling niet materieel kunnen beïnvloeden.

Het remuneratiecomité stelt aan de raad van bestuur een lijst voor met medewerkers die kwalificeren als Identified staff. De beoordeling gebeurt op basis van de kwalitatieve en kwantitatieve criteria volgens de gedelegeerde verordening (EU) Nr. 604/2014 van 4 maart 2014.

Bij Argenta werden 7 uitvoerende bestuurders (leden van het directiecomité), 10 niet-uitvoerende bestuurders en 38 medewerkers (onafhankelijke controlefuncties, directeuren en managers van materiële bedrijfseenheden) aangeduid als Identified Staff, bijgevolg 55 in het totaal.

Dit is 5,07% van de 1.058 medewerkers van Argenta op de hoofdzetels in Antwerpen, Breda en Luxemburg of 2,12% van het totaal aantal Argenta medewerkers (incl. bestuurders, werknemers, kantoorhouders en kantoormedewerkers).

In 2018 bedroeg de totale loonmassa van Argenta voor de aangewezen medewerkers 7.864.153 euro (7.501.599 euro in 2017). In onderstaande tabel wordt een uitsplitsing gegeven van de loonmassa van deze aangewezen medewerkers per business area.

Tabel 27: Uitsplitsing loonmassa van de aangewezen medewerkers per business area

Niet-uitvoerende bestuurders	887.121
Uitvoerende bestuurders	2.243.400
Onafhankelijke controlefuncties	961.146
Retailbankactiviteiten	1.177.788
Vermogensbeheer	679.559
Bedrijfsfuncties	1.915.139
Totale loonmassa	7.864.153

In 2018 werd een ontslagvergoeding toegekend aan 3 werknemers die deel uitmaken van de Identified Staff en aan een aantal andere werknemers conform de voorwaarden van hun individuele arbeidsovereenkomst. Daarnaast werd ook een beëindigingsvergoeding uitbetaald aan een lid van het directiecomité.

Medewerkers in de bijkantoren van Argenta in Nederland

De personeelsleden van Argenta in Nederland ontvangen hun reguliere maandsalaris, vakantiegeld, een dertiende maand, een bijdrage in de reiskostenvergoeding en een bruto vergoeding ter compensatie van de maaltijdcheques. Daarnaast is een pensioenregeling (groepsverzekering) van kracht en een collectiviteitskorting (voor het hele gezin) van toepassing wanneer men de ziektekostenverzekering afsluit bij de Nederlandse zorgverzekeraar CZ. Voor bepaalde functies wordt een bedrijfswagen toegekend.

Medewerkers van Argenta Asset Management in Luxemburg

Alle personeelsleden van Argenta in Luxemburg krijgen naast hun maandloon als gewone vergoeding ook enkel en dubbel vakantiegeld, een dertiende maand en maaltijdcheques. Bepaalde functies geven recht op een groepsverzekering, bedrijfswagen, forfaitaire onkostenvergoeding en hospitalisatieverzekering.

Vernieuwde loonpolitiek sinds 2017

Argenta implementeerde in 2017 een vernieuwde loonpolitiek, met een duidelijke focus op duurzaamheid, marktconformiteit, koopkracht en transparantie. Conform de bepalingen van de eind 2016 afgesloten bedrijfs-cao werd in 2017 een grondige actualisering van de functiebeschrijvingen doorgevoerd, met een nieuw functiehuis als resultaat. Medewerkers die het niet eens zijn met de inschaling van hun functie kunnen beroep aantekenen waarna de paritair samengestelde begeleidingscommissie een uitspraak doet over de ontvankelijkheid van het beroep. Indien nodig volgt daarna ook een herweging van de functie.

De correcte toepassing van de loonpolitiek vereist een kwalitatief proces op het vlak van planning, feedback en waardering van de prestaties van de medewerkers. Uit die waardering volgt immers al dan niet een loonsverhoging, via een jaarlijkse loonronde.

Ook voor Argenta Nederland werd een grondige vernieuwing van het loonbeleid doorgevoerd op basis van dezelfde uitgangspunten van het loonbeleid in België. Functie-inschaling en looncategorieën sluiten aan bij de Belgische realiteit en krijgen conform de Nederlandse wetgeving en de cao voor banken een vertaling naar transparante loonsverhogingsregels. Eind 2017 werden die gecommuniceerd en voor het eerst ook toegepast. Het verzekeringsluik van het verloningspakket werd geactualiseerd. Het invoeren van een cafetariaplan in Nederland was gezien de courante lokale wetgeving geen interessante optie.

Een belangrijk onderdeel, de implementatie van een cafetariaplan voor alle personeelsleden in België, werd in april 2017 een feit. Het cafetariaplan speelt in op een actuele tendens waarbij medewerkers zelf een gedeelte van hun loonpakket kunnen samenstellen. Individuele behoeften en wensen staan hierbij centraal. Voortaan kunnen medewerkers een deel van hun dertiende maand – op een fiscaal-vriendelijke manier – omzetten in voordelen naar keuze en zo hun verloningspakket flexibel en individueel aanpassen.

Via een duidelijke, overzichtelijke presentatie over de opzet en modaliteiten van het plan en de fiscale gevolgen, stelde Argenta het cafetariaplan voor aan de medewerkers. Alle deelnemende leveranciers stelden hun 'voordelen' voor, gaande van leasewagens en fietsen tot ICT-materiaal en opleidingen. Bijna twee derde van de medewerkers nam deel aan de tweede editie van het cafetariaplan. Begin februari 2019 is er een nieuwe editie van start gegaan, en vanaf dan kunnen medewerkers telkens bij de start van een nieuw kalenderjaar in- of uitstappen.

Met de vernieuwde loonpolitiek werd ook een nieuw loonhuis ingevoerd, een geheel van 10 looncategorieën voor ondersteunende, leidinggevende en experten functies. De loonevolutie voor experten kan op dezelfde manier gebeuren als voor leidinggevendenden. Dat biedt een gepaste waardering aan medewerkers die een loopbaan als expert verkiezen boven een leidinggevende functie.

Toelichting beloningsbeleid voor leden van het directiecomité

De vergoeding van de leden van het directiecomité werd toegelicht in hoofdstuk 7 “bezoldiging van de bestuurders” in het IFRS jaarverslag van de Vennootschap. Ook aan leden van het directiecomité worden geen variabele verloning, aandelen, aandelenopties, instapbonus of uitgestelde verloning toegekend.

In 2018 bedroeg het basissalaris van de heer Marc Lauwers (CEO van Argenta en voorzitter van de directiecomités van Argenta Bank- en Verzekeringsgroep, Argenta Spaarbank en Argenta Assuranties) 626.400 euro. Dit is een stijging van 2,15% ten opzichte van 2017. Daarnaast was er nog een bijdrage voor de groepspolissen aanvullend pensioen en arbeidsongeschiktheid van 113.087 euro.

Bij Argenta zijn er dus geen medewerkers, ook niet binnen het directiecomité, die meer dan één miljoen euro ontvangen.

In 2018 bedroeg de totale directe bezoldiging van de uitvoerende bestuurders/ directiecomitéleden van de Argenta Groep, exclusief die van de CEO, 1.617.000 euro. De bijdrage voor de groepspolissen aanvullend pensioen en arbeidsongeschiktheid voor de directiecomitéleden, exclusief die van de CEO, bedroeg 278.518,5 euro.

De uitvoerende bestuurders genieten contractueel een beëindigingvergoeding die, behoudens bij herroeping van het mandaat omwille van een zware fout, gelijk is aan een vergoeding van 18 maanden; deze vergoeding van 18 maanden vermindert wel bij een latere leeftijd. Het bedrag van deze vergoeding wordt bepaald op basis van de jaarlijkse bruto vergoeding en berekend over de 24 maanden voorafgaand aan de beslissing tot beëindiging van de overeenkomst of berekend over de volledige periode van het mandaat mocht dit korter zijn dan 24 maanden. Er werden in 2018 beëindigingvergoedingen aan leden van het directiecomité uitbetaald voor een totaal bedrag van 491.100 euro (476.625 euro in 2017).

Benoemingscomité

Het benoemingscomité adviseert de raad van bestuur door:

- de beoordeling van het niveau van kennis, betrokkenheid, beschikbaarheid en onafhankelijkheid van geest van de bestuurders;
- de bepaling van het gezochte profiel voor de toekomstige bestuurders;
- het nagaan hoe de kennis, vaardigheden, diversiteit en ervaring in het wettelijk bestuursorgaan zijn verdeeld;
- het opstellen van een beschrijving van de taken en bekwaamheden die voor een bepaalde benoeming zijn vereist;
- het beoordelen hoeveel tijd er aan de functie moet worden besteed;
- het vaststellen van een streefcijfer voor de vertegenwoordiging van een ondervertegenwoordigde populatie (bijvoorbeeld geslacht of leeftijdscategorie) in het wettelijk bestuursorgaan met indien nodig het uitstippelen van een beleid om het aantal vertegenwoordigers van deze populatie in het wettelijk bestuursorgaan te vergroten en beloningsbeleid en de prikkels die daarvan uitgaan voor de risicobeheersing, de eigenvermogensbehoeften en de liquiditeitspositie;
- in verband met het wettelijk bestuursorgaan het periodiek en minimaal jaarlijks evalueren van de structuur, de omvang, de samenstelling, de prestaties;
- het formuleren van aanbevelingen aan het wettelijk bestuursorgaan van eventuele wijzigingen;
- periodiek en minimaal jaarlijks in verband met individuele leden van het bestuursorgaan en in verband met het wettelijk bestuursorgaan als geheel het beoordelen van:
 - de kennis;
 - de vaardigheden;
 - de ervaring;
 - de mate van betrokkenheid, met name de regelmatige aanwezigheid;
- daarover verslag uitbrengen aan dit orgaan;
- het periodiek toetsen van het beleid van het wettelijk bestuursorgaan voor de selectie en benoeming van de uitvoerende leden ervan en het formuleren van aanbevelingen aan het wettelijk bestuursorgaan;
- toezicht op dominante bestuurders of een kleine groep van bestuurders.

Kortom dit comité rapporteert en doet aanbevelingen aan de raad van bestuur maar heeft geen beslissingsbevoegdheid.

Het benoemingscomité wordt voorgezeten door een onafhankelijke bestuurder en is zo samengesteld om een competent oordeel te vormen over de optimale samenstelling van de raden van bestuur en om een gedegen en onafhankelijk oordeel

te geven over de samenstelling en werking van de andere beleidsorganen van de instelling en van de individuele en collectieve deskundigheid van de leden, hun integriteit, reputatie, onafhankelijkheid van geest en beschikbaarheid.

Het comité is samengesteld uit minimum drie leden, zijnde niet-uitvoerende leden van de raad van bestuur, waaronder minstens één onafhankelijk lid van de raad. De voorzitter wordt gekozen uit de onafhankelijke bestuurders, deze functie is onverenigbaar met de functie van voorzitter van de raad van bestuur. Het benoemingscomité was in 2018 als volgt samengesteld: C. Henriksen (voorzitter), J. Cerfontaine en B. Van Rompuy, leden.

De bijeenkomsten worden gehouden zo vaak als de voorzitter van het comité dit wenselijk acht, in 2018 kwam het comité vier keer bijeen.

Evolutie en selectieproces directiecomité in 2018

Op 26 april 2018 legde Anne Coppens haar mandaat neer als CCO ('Chief Commercial Officer'). Zij werd met ingang van 1 oktober 2018 opgevolgd door Inge Ampe.

Het selectieproces voor leden van het directiecomité verloopt als volgt: een eerste selectie van kandidaten vindt plaats in samenwerking met externe selectiekantoren. Na een eerste selectie nemen het benoemingscomité en het remuneratiecomité hun rol op als adviseur van de raad van bestuur. De raad van bestuur duidt een kandidaat aan en draagt deze voor aan de toezichthouder. De finale aanstelling gebeurt nadat de toezichthouder de voorgestelde kandidaat "fit en proper" heeft bevonden.

Diversiteit bij de Argenta Groep

Argenta streeft ernaar als bank-verzekeraar om een weerspiegeling te zijn van de samenleving zodat alle klanten en medewerkers zich thuis voelen bij Argenta.

Daarom geeft Argenta aan elke medewerker gelijke kansen en ligt de focus op talent ongeacht geslacht, leeftijd, handicap, geloof, levensbeschouwing, burgerlijke staat, geboorte, vermogen, politieke overtuiging, syndicale overtuiging, taal, gezondheidstoestand, seksuele geaardheid, fysieke of genetische eigenschappen, sociale, culturele of etnische afkomst.

Argenta beschouwt omgaan met diversiteit of "anders zijn" als een meerwaarde die nieuwe perspectieven en een wisselwerking toelaat met "andere" individuen en gemeenschappen.

Niettemin hanteert Argenta enkel voor geslacht en leeftijd streefcijfers. Het is immers niet toegelaten om bepaalde persoonsgegevens bij te houden (tenzij met schriftelijke toestemming van de betrokkene) zodat een streefdoel en rapportering met betrekking tot deze criteria niet mogelijk is.

Raden van Bestuur

Voor de raden van bestuur hanteert Argenta een streefcijfer inzake de verhouding man/vrouw van 30% (2020) en 33% (2025). Vier van de 15 Argenta bestuurders zijn vrouwen (26.6%).

Nieuwe bestuurders worden in de eerste plaats geselecteerd op basis van hun specifieke kennis, opleiding en ervaring met oog op het versterken van de werking van de raad waarin zij zetelen. Bij hun aanwerving zal er echter steeds over gewaakt worden dat er bij de laatste drie kandidaten minstens één kandidaat is van elk geslacht.

Directiecomité, effectieve leiding en Argenta management

Voor bovenvermelde betrokkenen hanteert Argenta een streefcijfer inzake de verhouding man/vrouw van 30% (2020) en 33% (2025). Voor de leeftijd hanteert ze een streefcijfer voor leeftijd (% > 50 jaar; ≤ 50 jaar) van 33% (2020).

Twee van de zes DC en/of "effectieve leiding" leden zijn vrouw (33%) en één van de zes leden is ≤ 50 jaar (17%).

Nieuwe leden worden in de eerste plaats geselecteerd op basis van hun specifieke kennis, opleiding en ervaring met oog op het versterken van de werking van het comité waarin zij zetelen. Bij hun aanwerving zal er steeds over gewaakt worden dat er bij de laatste drie kandidaten minstens één kandidaat is van elk geslacht en bij de laatste drie kandidaten minstens één kandidaat is van de leeftijdsgroep in de minderheidsgroep.

Argenta hoofdzetelmedewerkers

Gezien de gezonde verdeling tussen mannelijke en vrouwelijke medewerkers en de goede weerspiegeling van de samenleving op vlak van leeftijd hanteert Argenta geen specifieke streefcijfers, noch qua geslacht, noch op vlak van leeftijd. Nieuwe medewerkers worden in de eerste plaats geselecteerd op basis van hun specifieke kennis, opleiding en ervaring met oog op de functie die zij binnen Argenta opnemen. In de sociale balans van de Vennootschap en het activiteiten- en duurzaamheidsverslag is meer informatie terug te vinden bij de respectievelijke onderverdelingen.

17. Hefboomfinanciering (leverage)

De CRR/CRD IV regelgeving vraagt aan de financiële instellingen om de leverage ratio (hefboomfinanciering) te berekenen, te rapporteren en op te volgen.

De leverage ratio is een non-risk based regel om de opbouw van de hefboomfinanciering te beperken. Het beperkt de mogelijkheid van financiële instellingen om een leverage toe te passen op zijn kapitaalbasis. Het wordt berekend als een percentage van het Tier 1 kapitaal ten opzichte van het totaal van binnen- en buitenbalans exposures (niet risico gewogen).

Proces tot opvolging en beheer van een risico van een te grote leverage ratio

De Vennootschap volgt de hefboomfinanciering nauwgezet op. In het RAF is de leverage ratio één van de indicatoren die wordt meegenomen in de periodieke rapporteringen naar het management en het risicocomité van de raad van bestuur toe.

Het RAF limietenkader voorziet een minimum rode zone van 3,375%, een groene zone vanaf 4% en beoogt als voluntaristisch streefdoel een graduele evolutie naar 5%. De directie Financieel Management rapporteert ook steeds over deze ratio en neemt ze mee in alle interne rapporteringen.

In bijgevoegde tabel **LRCom** is de leverage ratio van de Vennootschap opgenomen.

Beschrijving van de factoren die een impact hadden op de leverage ratio

Zoals blijkt uit de in bijlage opgenomen tabel bedraagt de totale leverage ratio exposure per 31/12/2018 41.118.817.429 euro (ten opzichte van 39.028.136.237 euro per 31/12/2017). De overeenkomstige leverage ratio bedraagt 4,71% (ten opzichte van 4,90 % per 31/12/2017).

De hefboomratio bij de Vennootschap is in lijn met vorig jaar en deze is ten opzichte van de voorgaande jaren stelselmatig verbeterd door enerzijds de focus op de realisatie van fee business (en bijgevolg een beoogde switch van binnen-balans producten naar buitenbalans producten voor de klanten) en anderzijds de aangroei van het eigen vermogen doordat er slechts een beperkte pay-out ratio is bij de Argenta groep. Door deze politiek van de familiale aandeelhouder worden de winsten van het boekjaar in belangrijke mate opgenomen in de beschikbare reserves.

Per 31/12/2018 was er – zoals in voorgaande jaren - ook een beperkte exposure buiten de balanstelling. Het betreft hier in hoofdzaak de kredieten en pijplijn bij de hypothecaire kredietverlening.

Reconciliatie tussen totale activa van de jaarrekening en de leverage ratio exposures

De aansluiting tussen de totale activa volgens de jaarrekening en de totale exposure voor berekening van de leverage ratio is in bijgevoegde tabel **LRSum** terug te vinden.

Op basis van het Tier 1 kapitaal van 1.935.219.831 euro werd een leverage ratio bekomen van 4,71%. Voor BVg (CRR scope) bekomen we een leverage ratio van 5,04% op basis van het Tier 1-kapitaal van 2.081.652.232 euro.

18. Kapitaal en liquiditeit management

Kapitaalmanagement

De dynamische groei van de financiële markten en het stijgende gebruik van complexere bankproducten hebben grote veranderingen teweeggebracht in de businessomgeving van de Vennootschap. Deze uitdagingen vereisen adequate mensen, processen en systemen voor de sturing van de risicopositie van de Vennootschap.

Naast het beschrijven van methodes voor de berekening van de regulatoire kapitaalvereisten (kwantitatieve vereisten) leggen de Basel akkoorden verhoogde nadruk op risicomanagement en geïntegreerd groepswijd management (kwalitatieve vereisten). De Vennootschap wordt verplicht om adequate processen en systemen te implementeren met het oog op het verzekeren van haar kapitaal toereikendheid op lange termijn met inachtneming van alle materiële risico's.

Deze processen worden internationaal het Internal Capital Adequacy Assessment Process (ICAAP) genoemd. De doelstelling van het risicomanagement van de Argenta Groep is dat er een optimale kapitaalstructuur aanwezig is en een risicobeheersing gelijkaardig aan het niveau van de belangrijkste marktspelers en waarbij blijvend voldaan wordt aan de wettelijke eigen vermogensvereisten.

De uitvoering van het businessplan waarbij altijd voldoende kapitaal voorhanden moet zijn om de vooropgestelde groei te kunnen volgen, staat hierbij centraal. Binnen dit kader wordt een forward-looking assessment van het ICAAP uitgevoerd.

De Vennootschap volgt een politiek van autofinanciering. Om een kapitaalniveau te behouden dat voldoende ruimte laat om te groeien en om de financiële en operationele risico's te kunnen dragen, beoogt de Vennootschap de mogelijke noden aan kapitaal te kunnen voldoen met (a) gereserveerde winst (b) mogelijke kapitaalsverhogingen en (c) achtergestelde alternatieve Tier 1 en Tier 2-leningen. Aanvullend kan onder meer beslist worden om de balans te verlichten door middel van verkopen van activa of effectiseringen van een deel van de portefeuilles kredieten aan particulieren.

Het financiële risicobeleid van de Vennootschap houdt naast de eigen managementkeuzes dus ook rekening met de prudentieel normatieve naast de economische ICAAP.

De risico's die de Vennootschap loopt, vereisen een risicobuffer onder de vorm van eigen vermogen. De verdere ontwikkeling van haar activiteit als klassieke spaarbank en dus onder meer transformatiebank (zijnde een bank waarvan de activiteit bestaat in het omzetten (transformeren) van op korte termijn aangetrokken geld, naar op lange(re) termijn uitgezette beleggingen) vereist een continue opvolging van dit vereist eigen vermogen.

Het ICAAP omvat alle procedures en berekeningen van de bank die gebruikt worden om volgende componenten te verzekeren:

- de gepaste identificatie en inschatting van de risico's;
- voldoende intern eigen vermogen in verhouding tot het risicoprofiel van de bank;
- het gebruik en verdere ontwikkeling van risico managementsystemen.

Dit houdt in dat in alle omstandigheden (stress-scenario's) en met voldoende graad van zekerheid de eigen vermogensvereisten van de Vennootschap en al haar geledingen worden gerespecteerd. Dit wordt uitgedrukt door het economisch kapitaal waarbij rekening wordt gehouden met de verschillende risico's.

Stresstesten en stress-scenario's

De Vennootschap voert periodiek stresstesten uit. Tweejaarlijks wordt Argenta net als alle andere significante banken die vallen onder rechtstreeks toezicht van de ECB onderworpen aan de EBA/ECB stresstest. Deze stresstesten vonden plaats in 2014, 2016 en 2018. Doel van deze stresstesten is om enerzijds de schokbestendigheid van het Europese bankensysteem te evalueren en anderzijds de financiële gezondheid, het risicoprofiel en de duurzaamheid van het business model onder negatieve marktontwikkelingen te beoordelen.

Op tussentijdse jaartallen krijgt de Europese bankensector andere specifieke stresstesten opgelegd, zoals de IRRBB stress-test in 2017. Deze stresstest had tot doel de gevoeligheid van de marktwaarde en de rente inkomsten te toetsen onder 6 hypothetische rentescenario's.

De resultaten van de stresstesten vormen één van de factoren op basis waarvan de minimale kapitaalvereiste van Argenta wordt bepaald, uitgedrukt in termen van een Pijler 2 Vereiste (P2 Requirement) en een Pijler 2 Aanbeveling (P2 Guidance).

De focus van de regulatorische stresstest in 2019 ligt in het liquiditeitsdomein, zoals gecommuniceerd in de SSM regulatorische prioriteiten voor 2019. Via deze stresstest zal de toezichthouder de veerkracht van banken tegen liquiditeitsschokken onderzoeken. De individuele resultaten van deze stresstest zullen in de SREP beoordeling meegenomen worden.

De kans en impact van de stresstesten zal in relatie tot de risicobereidheid leiden tot een afweging van geaccepteerde risico's en maatregelen om het risico te mitigeren dan wel de beslissing om meer kapitaal aan te houden. De financiële impact als gevolg van stresstesten wordt gedefinieerd als de directe negatieve impact op het kernvermogen.

De berekeningen volgens de Basel regels (pijler 1) voor het kapitaalbeheer worden gerapporteerd naar de toezichthouder en intern gebruikt. In zijn ICAAP onder pijler 2 berekent de Vennootschap het vereiste economisch kapitaal op basis van Basel IRB- risicoparameters.

Daarnaast worden in ICAAP ook alle materiële risicofactoren gemodelleerd zodat het totale ICAAP een meer volledig beeld geeft over kapitaalbeslag. Daarbij volgt een directe band tussen de ICAAP-berekeningen en de ratio voor economische kapitaal toereikendheid (99,90%) uit het RAF.

Wat betreft het beschikbaar economisch kapitaal versus het vereist economisch kapitaal wordt er een minimum limiet van 120% vooropgesteld en start de groene zone vanaf 130%, maar er wordt voluntaristisch gestreefd naar een ratio van 156% (inclusief een bijkomende buffer van 20%), zodoende dat de Vennootschap altijd beschikt over een comfortabele kapitaalsituatie. Daarnaast omvat het RAF ook limieten voor waarde stabiliteit (95% of 1/20 jaar) en inkomensstabiliteit (80% of 1/5 jaar) die rechtstreeks uit het ICAAP-rapport gehaald worden.

In het 95% waarde stabiliteit-scenario bedraagt de rode RAF limiet 30%, zodat er na dergelijke stress een RBC (Risk Bearing Capacity) ratio van minstens 100% overblijft. De groene zone start vanaf minder dan 25%.

In het 80% inkomensstabiliteit-scenario bedraagt de rode RAF limiet 100% van het NIBT (netto inkomen voor belastingen), zodat er nooit negatieve resultaten gepubliceerd dienen te worden. De groene zone start vanaf minder dan 50%.

Na het berekenen van het vereist economisch kapitaal komt het Supervisory Review and Evaluation Process (SREP, jaarlijkse globale evaluatie): het controleproces van de toezichthouder omvat de evaluatie van de kapitaal- en liquiditeit toereikendheid van de bank, de robuustheid van het business model en adequaatheid van het risk governance kader. Het resultaat van het SREP wordt jaarlijks gecommuniceerd aan de Argenta Groep en omvat – naast de minimum kapitaalvereisten en kapitaalaanbevelingen – ook de evaluatie door de toezichthouder van de 4 SREP componenten op basis waarvan Argenta Spaarbank en de Argenta Groep (op niveau van BVg) worden geëvalueerd. In voorkomende gevallen worden acties en aanbevelingen uitgeschreven, teneinde tekortkomingen op te lossen.

Het SREP door de ECB resulteerde in 2018 in een kapitaalbeslissing waarbij ditmaal een P2R (Pillar 2 Capital requirement) van 1,75% voor 2019 werd opgelegd: hierdoor dient Argenta onder de IRB methode (Internal Rating Based) te voldoen aan een CET1 ratio (Common Equity Tier 1) van 9,50% (11% inclusief alternatief Tier 1 substitutie) en een TCR (Total Capital Ratio) van 13%, waarbij tevens rekening wordt gehouden met de infasering van de gecombineerde kapitaalbuffers. Inzake liquiditeit besloot de SREP om geen additionele liquiditeitsbuffers op te leggen.

Liquiditeit management

Het liquiditeitsrisico is het risico op verlies, of op negatieve verandering in de financiële situatie, als direct of indirect gevolg van het feit dat er onvoldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om te voldoen aan de financiële verplichtingen. Dat kan het gevolg zijn van o.a.:

- een onverwachte verlenging van de uitstaande vorderingen, bijvoorbeeld door wanbetaling van een lening;
- het risico dat bij de Bankpool meer kredietlijnen worden opgenomen of meer spaardeposito's worden opgevraagd;
- het risico dat de nodige financieringstransacties niet kunnen uitgevoerd worden (of aan slechte voorwaarden);
- het risico dat activa alleen geliquideerd kunnen worden tegen een serieuze afwaardering omdat er op de markt te weinig geïnteresseerde tegenpartijen zijn.

Liquiditeitsbronnen van de Bankpool

Het liquiditeitsmodel van Argenta Spaarbank kan als volgt worden samengevat:

- een belangrijke basis aan klantendeposito's;
- een spreiding over de Belgische en Nederlandse markt;
- een totale onafhankelijkheid van interbancaire financiering;
- een lage 'loan to deposit ratio';
- een liquide effectenportefeuille.

Het funding beleid is gericht op de particuliere klant via de uitgifte van zicht-, spaar- en termijnrekeningen. Kasbonnen en achtergestelde certificaten zijn nog een onderdeel van de funding, maar worden niet meer gecommmercialiseerd. De deposito's van klanten vormen het belangrijkste deel van de primaire financieringsbronnen van de bankactiviteiten van de Vennootschap.

Argenta Spaarbank doet ook een beroep op de interbancaire of professionele markt om zich te financieren. Ze had hiervoor in het verleden de mogelijkheden uitgewerkt om dit te doen vanuit de wens om de financieringsbronnen te diversifiëren (RMBS effectisering) en om tegemoet te komen aan nieuwe wettelijke vereisten (Tier 2 bail-inable uitgifte). Periodiek worden er desgevallend repo's aangegaan in het kader van het liquiditeitsbeheer ofwel in het kader van een beleggingsopportunity op de financiële markt. Intussen werd in 2019 ook een EMTN ('European Medium Term Note') programma opgestart om funding via de professionele markt op te halen.

De deposito's van de particuliere klanten kunnen beschouwd worden als bronnen van liquiditeit en als bronnen van liquiditeitsrisico. Betaalrekeningen en spaargelden van particulieren zijn immers direct of op korte termijn opvraagbaar, maar leveren niettemin een belangrijke bijdrage aan de stabiliteit van de financieringsbasis op lange termijn. Deze stabiliteit staat of valt dan ook met het behoud van het vertrouwen van de rekeninghouder in de solvabiliteit, de rentabiliteit en het risicobeheer van Argenta Spaarbank.

Risicobeheersing in de Bankpool

Er is veel aandacht inzake de liquiditeit toereikendheid. Naast de regulatoire ratio's wordt een brede waaier van interne analyse en stresstesten uitgevoerd. Inzake de regulatoire ratio's hanteert de vennootschap binnen het RAF inzake de korte termijn liquiditeitsratio Liquidity Coverage Ratio (LCR) een minimum van 105% met een streefcijfer van 125% en inzake de lange termijn liquiditeitsratio NSFR (Net Stable Funding Ratio) een minimum van 100% met een streefcijfer van 120%.

Het liquiditeitsbeheer en de liquiditeitsrisicobeheersing van de Bankpool zijn hierbij binnen Argenta Spaarbank gecentraliseerd.

Het Asset & Liability-comité (Alco) volgt de liquiditeitsindicatoren permanent op. Het beheerskader wordt duidelijk omschreven en gedetailleerd binnen de financiële beleidslijn. Het meten, opvolgen, controleren en rapporteren van de het liquiditeitsrisico valt onder de eerstelijnsverantwoordelijkheid van het ALM-departement. De tweedelijnsverantwoordelijkheid ligt bij het Risk departement. Het beheer van de liquiditeitspositie valt onder de bevoegdheid van het Thesauriedepartement.

Voor het meten, opvolgen, controleren en rapporteren van het liquiditeitsrisico heeft de Vennootschap een aangepast managementinformatiesysteem (MIS), inclusief noodplan, om zowel onder normale als uitzonderlijke omstandigheden het liquiditeitsbeheer op een adequate manier te kunnen uitvoeren. Bovenop de extensieve regulatoire rapportering is er ook een uitgebreide interne rapportering uitgewerkt. Op deze manier zijn het management en de belanghebbenden op de hoogte van de evoluties.

Het dagelijks liquiditeitsbeheer, de definitie van bijkomende Early Warning Indicators (EWI's), operationele limieten of knipperlichten en de organisatie van stresstesten is opgenomen in het Liquidity Contingency Plan. Dagelijks worden rapporten over de funding verspreid naar een breed doelpubliek binnen de Vennootschap.

De liquiditeit risicoappetijt wordt in het RAF van de Bankpool beheerd via knipperlichtniveaus op drie risico-indicatoren, namelijk:

- de LCR (Liquidity Coverage Ratio): deze ratio zet de liquiditeitsbuffer af tegen een gedefinieerd afvloeien van de aangetrokken gelden op 30 dagen;
- de NSFR (Net Stable Funding Ratio): deze ratio plaatst de beschikbare liquiditeit tegenover de vereiste liquiditeit over een horizon van minstens een jaar en;
- de AER (Asset Encumbrance Ratio): deze ratio vergelijkt de hoeveelheid aan niet-bezwaarde activa met het volume aan beschermde deposito's.

Aanvullend op bovenstaande RAF-indicatoren zijn er intern nog EWI's, operationele limieten en knipperlichten gedefinieerd.

In tabel **LIQ 1** (toegevoegd in bijlage) zijn de LCR en de onderliggende componenten terug te vinden. Zoals hierboven aangegeven, ligt de focus van het funding model op particuliere klanten. Daarenboven werd in 2018 funding opgehaald via een vierde Green Apple (RMBS) uitgifte. De onmiddellijk beschikbare liquiditeitsbronnen bestaan uit activa van hoge kwaliteit. Daarbij gaat het voornamelijk om centrale bankreserves, overheidsobligaties, effectiseringen en bedrijfsobligaties. Die zijn zowel qua tegenpartijtype als tegenpartij gediversifieerd. Aanvullend op de liquide activa die in aanmerking komen voor de LCR, beschikt Argenta Spaarbank ook nog over een portefeuille van ECB-eligible effecten.

Alle passiva en activa zijn in euro gedenomineerd zodat er geen valutamismatch is tussen de liquiditeits- en financieringsbronnen.

Argenta Spaarbank houdt een derivatenportefeuille aan met het oog op het indekken van het renterisico. De waarde van deze portefeuille wordt met onderpand afgedekt. Andere bronnen van onderpand uitstromen zijn er niet. De activa die als onderpand aangewend worden, worden uitgesloten van de LCR liquide buffer. In de LCR wordt tevens rekening gehouden met de potentiële uitstromen van onderpand ten gevolge van schommelingen in de waardering van de portefeuille en een negatieve ratingevolutive van Argenta Spaarbank. Onderpand legt in totaal slechts een beperkt beslag op de liquide activa. Niettemin wordt de evolutie van het onderpand van nabij opgevolgd.

19. Bijkomende toelichting

Toelichtingen inzake de governance regelingen zijn mede verwerkt in de neergelegde jaarrekeningen, IFRS jaarverslagen en het overkoepelende BVg gecombineerde jaarverslag dat eveneens op de website www.argenta.be werd gepubliceerd.

Bepaalde toelichtingen zijn nu nog niet verplicht en zullen dan ook in de volgende pijler 3 toelichtingen worden opgenomen, waaronder de openbaarmakingsvereisten met betrekking tot 'non-performing and forborne exposures' die van toepassing zullen zijn vanaf 31 december 2019 (EBA/GL/2018/10). De bedoeling is om deze toelichtingen stelselmatig aan te passen en dit in lijn met de toelichtingen die andere financiële instellingen opmaken.

De Vennootschap werd niet aangemerkt als mondiaal systeemrelevante instelling (G-SIB) zodat ze hierover ook geen toelichtingen dient te geven.

Bovenstaande (niet extern geauditeerde) toelichtingen werden opgemaakt in het kader van Basel II pijler 3 en in het Nederlands en het Engels op de website van de Vennootschap www.argenta.be gepubliceerd met de bedoeling om te voldoen aan de vereiste toelichtingen van deel 8 van de CRR.

Vragen in verband met de verspreiding van deze verslagen mogen gericht worden aan:

Argenta Spaarbank nv

Belgiëlei 49-53
B-2018 Antwerpen
Tel: +32 3 285 55 23
Fax: + 32 3 285 51 89
pers@argenta.be
www.argenta.be